

ذائقه هو الله

مرور قواعد دوره اول متوسطه (هفتم، هشتم و نهم)

زبان عربی به عنوان شبیه‌ترین زبان به فارسی، دارای ۲۸ حرف می‌باشد که همان حروف زبان فارسی هستند به جز چهار حرف «پ، ج، ژ، گ» (گچ پز). از به هم پیوستن این حروف ۲۸ گانه، کلمات شکل می‌گیرد.

أنواع الكلمة در عربى

كلمه در عربى به سه نوع تقسيم مى شود:

١) حرف

٢) فعل

٣) اسم

(الف) اسم

كلمه‌ای است که برای نامیدن (أشخاص، اشیاء و ...) از آن استفاده می‌شود و زمان ندارد. و به تنها‌ی معنای مستقلی دارد. دقت کنید که ضمایر (هو، ...، لَ، ...، مَنْ، ...، إِذَا، هُنَّا، ...، اسْمَهُوا) موصول (الذی، مَنْ، ...) اسْمَهُوا استفهام (كيف، متى، ...) و اسْمَهُوا شرط (إِذَا، مَنْ، ما، ...) همگی جزو اسْمَهُوا هستند. مانند: الكتاب، القلم، المدرسة و ... .

نکته در زبان عربی (برخلاف انگلیسی) صفت‌ها و قیدها نیز همگی اسم محسوب می‌شوند.

مانند: الجَمِيلُ، كَاتِبٌ، مَسْرُورًا

(ب) فعل

كلمه‌ای است که نشان دهنده انجام کاری یا پدید آمدن حالتی در زمان گذشته، حال و یا آینده است؛ مانند: ذَهَبَ (رفت)، يَذْهَبُ (می‌رود)، سَيَذْهَبُ (خواهد رفت)

(ج) حرف

كلمه‌ای است که به خودی خود مفهوم مستقل و کاملی ندارد، و تنها هنگامی که در کنار اسْمَهُوا و فعل‌ها قرار بگیرد معنادار و واضح می‌شود. به عبارت دیگر هر کلمه‌ای که نه اسم باشد و نه فعل، حرف محسوب می‌شود؛ مانند: مِنْ (از)، فِي (در)، إِلَى (به، به سوی، تا)

نکته این که حرف‌ها به تنها‌ی معنای مشخصی ندارند را در یک مثال با هم بررسی کنیم. حرف «مِنْ: از» در هر یک از عبارات زیر یک معنا دارد: «من البيَتِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ: از (مکان) خانه تا مدرسه»، «مِنَ الْحَسَبِ: از (جنسی) چوب»، «مِنَ الْقَبَاحِ إِلَى اللَّيْلِ: از (زمان) صبح تا شب»

نشانه‌های شناخت اسم

١) هر کلمه‌ای که «ال» داشته باشد؛ مانند: المعلم، التلميذ، القلم و ... .

نکته البته دقت کنید که گاهی اوقات فعل‌هایی که حرف نخست ریشه‌شان «ل» است، در ساختار زبان عربی با «ال» آغاز می‌شوند مانند: الْأَرْضُ، الْحَقَّ، الْعَبْ

٢) هر کلمه‌ای که تنوین (ـهـ) داشته باشد؛ مانند: معلِّم، تلميذاً، قلم و ... .

٣) هر کلمه‌ای که مضاف^۱ (اضافه شده) باشد؛ مانند: معلم المدرسة، كتابه و ... .

۱- هرگاه دو اسم در کنار یکدیگر بیانند و در ترجمه بین آن‌ها «ـ» قرار بگیرد و اسم دوم معنای صفت نداشته باشد، به اسم اول مضاف و به اسم دوم مضاف‌الیه می‌گوییم؛ مانند: معلم المدرسة : معلم مدرسه
مضاف مضاف‌الیه

۱ هر کلمه‌ای که آخر آن تاءً گرد «ة» باشد؛ مانند: مدرسه، تلمذة و ... .

۲ هر کلمه‌ای که پس از حروف جَزَ (من، إلی، فی و ...) باید؛ مانند: من المدرسة، إلی البيت و ... .

۳ کلمات پرسشی غیر از «هَل» و «أ» مانند: أین، متى، كيف، من، ما و ... .

۴ قیدهای زمان و مکان. مانند: عند، قبل، بعد، بین، أمام، تحت و ... .

۵ تمام مصدرها^۱ مانند: قیام، افتتاح، جلوس، توزیع و ... .

۶ اسمهایی که معنای شرط می‌دهند. إذا (هرگاه، اگر)، من (هرکس)، ما (هرچه) و ... .

۷ هر کلمه‌ای که بعد از حروف ندا باید؛ مانند: يا محمد، يا تلمیذ و ... .

نحوه نسبتی

عین عبارهً جاءت فيها ثلاثة أنواعٍ من الكلمات (اسم، فعل، حرف):

۱ الخَرِيفُ فَصْلٌ سَقْوَطُ الْأَوْرَاقِ مِنَ الشَّجَرِ.

۲ طَلَبَ الْمَدْرَسَ مِنَ التَّلَامِيذِ كِتَابَةً قَوَافِينَ الْمَرْوِرِ.

۳ الزَّرَاعَةُ عَمَلٌ مَهْمٌ يَتَقدَّمُ الْبَلَادِ.

۴ بَعْدَ سَاعَتَيْنِ شَاهَدَتْ صَدِيقِي مَسْرُورًا.

۵ گزینه (۲) - «طلَبَ»: فعل، «المَدْرَسَ، التَّلَامِيذُ، الْمَرْوِر»: اسم («ال» دارند) «كتابة»، «قوافين»: اسم (مضاف هستند)، من (حرف) بنابراین اسم

و فعل و حرف در این عبارت وجود دارد. ترجمه عبارت: معلم نوشتن قوانین راهنمایی و رانندگی را از دانش آموزان خواست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «الخَرِيفُ»، «الْأَوْرَاقُ»، «الشَّجَرُ»: اسم (ال دارند)، «فَصْلٌ»، «سَقْوَطُ»: اسم (مضافاند)، «من»: حرف (این جمله فعل ندارد). ترجمه عبارت: پاییز فصل افتادن برگ‌ها از درخت است.

۲ «الزَّرَاعَةُ»، «الْبَلَادُ»: اسم (ال دارند)، «عَمَلٌ»، «مَهْمٌ»: اسم (تبونین دارند)، تقدّم: اسم (مصدر است و پس از حرف جَزَ «إِ» آمده است)، «لِ»: حرف در این عبارت اسم و حرف وجود دارد و فعل وجود ندارد. ترجمه عبارت: کشاورزی کاری مهم برای پیشرفت کشور است.

۳ «بعد» اسم (قید زمان)، « ساعتين»: اسم، «شَاهَدَتْ»: فعل (فعل مضاری)، «صَدِيقِ»: اسم (مضار)، «ي»: اسم (ضمیر)، «مسروراً»: اسم (تبونین دارد). در این عبارت اسم و فعل وجود دارد و حرف وجود ندارد. ترجمه عبارت: پس از دو ساعت دوستم را خوشحال دیدم.

عین عبارهً فيها عدد الأسماء أكثر:

۱ إِذَا مَلَكَ الْأَرَادِيلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ.

۲ مَنْ زَرَعَ الْعَدْوَانَ حَصَدَ الْحُسْرَانَ.

۵ گزینه (۲) - اسمهای این جمله عبارت‌اند از: ۱) «الكلام» («ال» دارد)، ۲) «الدواء» (هم «ال» دارد و هم بعد از حرف جَزَ «كَ» آمده است)، ۳) «قليل» (به ضمیر اضافه شده است)، ۴) «ه» (ضمیر است)، ۵) «كثير» (به ضمیر اضافه شده است)، ۶) «ه» (ضمیر است)، ۷) «قاتل» (تبونین دارد).

در این عبارت ۷ اسم آمده است. ترجمه عبارت: سخن همچون داروست، اندکش سود می‌رساند و بسیارش کشنده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «إذا» (اسم شرط)، «الأَرَادِيلُ» (ال دارد)، «الْأَفَاضِلُ» («ال» دارد) ۳ اسم وجود دارد. ترجمه عبارت: هرگاه فرماتروایی کنند، شایستگان نابود می‌شوند.

۲ «من» (اسم شرط)، «الْعَدْوَانُ» (ال دارد)، «الْحُسْرَانُ» (ال دارد) ۳ اسم وجود دارد. ترجمه عبارت: هرکس دشمنی بکارد زیان درو می‌کند.

۳ «ما، من» (اسم موصول) ۲ اسم وجود دارد. ترجمه عبارت: به آن چه گفت بنگر و به کسی که گفت ننگر.

۱- مصدرهای کلماتی هستند که بر انجام دادن کار دلالت دارند اما چون همراه زمان نیستند فعل نیستند بلکه اسم به شمار می‌آیند؛ مانند: جلوس؛ نشستن / کتابه؛ نوشتن

اسم از نظر جنس

هر اسمی در عربی یا مذکور است یا مؤنث (چه جاندار باشد چه غیرجاندار) دقت کنید که معیار اصلی در تشخیص جنس اسم‌ها، واقعیت آن هاست. یعنی هر اسمی مربوط به جنس نر و یا صفات آن باشد را مذکور و هر اسمی مربوط به جنس ماده یا صفات آن باشد را مؤنث می‌نامند.

(۱) مذکور

اسمی است که بر جنس «نر» دلالت دارد؛ مانند: محمد، محمود، الگل (سگ)، الأسد (شیر).

(۲) مؤنث

اسمی است که بر جنس «ماده» دلالت دارد؛ مانند: خدیجه، فاطمه، الدجاجة (مرغ)، البقرة (گاو ماده).

علامت اصلی اسم مؤنث «ة» است؛ مانند: طالبٰت، تلميذٰت، اما مذکر نشانه ندارد؛ مانند: طالبٰ، تلميذٰ.

برخی اسم‌ها هر چند «ة» ندارند اما چون نسبت به افراد مؤنث به کار می‌روند مؤنث می‌شوند؛ مانند: أم (مادر)، بنت (دختر)، أخت (خواهر)، زینب، مریم و ... .

اسم‌هایی مانند «جزیرة و شجرة» چون علامت «ة» دارند، مؤنث به شمار می‌آیند.

گاهی اسم‌های مذکور «ة» دارند (فقط لفظ این کلمه‌ها مؤنث هست و در واقع مذکر هستند)؛ مانند: حمزة، معاویة، طلحة و ... .

برخی اسم‌ها از نظر معنایی مؤنث به شمار می‌روند (مؤنث معنوی) و با آن‌ها همچون یک اسم مؤنث رفتار می‌شود. مانند: ریح (باد)، شمس (خورشید)، جهنم (جهنم)، نار (آتش)، الأرض (زمین)، السماء (آسمان)، نفس (جان)، روح، بشر (چاه).

برخی از اعضای زوج بدن مؤنث به شمار می‌روند؛ مانند: بد (دست)، رجل (پا)، عین (چشم)، أذن (گوش)، إصبع (انگشت)، كَتِيف (كتف)، كَفَ (کف)، قَدَم (کف پا) .

دقت کنید که اسمی شهرها و کشورها نیز مؤنث به شمار می‌روند؛ مانند: تهران، ایران، مازندران، شیزاد، مکه، سوریا و ... .

بهتر است بدانیم که برای تشخیص مذکور و یا مؤنث بودن کلمه‌ای که به صورت جمع آمده است، ابتدا باید مفرد آن را تشخیص دهیم و سپس در مورد مذکور و یا مؤنث بودن آن نظر بدهیم.

مثال «مَدَارِس» در ظاهر مذکور است اما از مفرد کلمه متوجه می‌شویم که مؤنث است. مَدَارِس مفرد مدرسه (مفرد مؤنث)

مثال «تَلَامِذَة» در ظاهر مؤنث است اما از مفرد کلمه متوجه می‌شویم که در اصل مذکور است. تَلَامِذَة مفرد تلمیذ (مفرد مذکور)

مفهوم سنسی

في أي عبارة جاء الاسم المؤنث:

١ أمي طبخت طعاماً لذيداً لضيف.

٢ أنا أعرف اللغة العربية لأنني ولدت في لبنان.

٣ شاهدت في السماء نجماً كبيراً في الليل.

٤ جاء إخوة يوسف عند أبيهم.

٥ گزینه (۳) - در این عبارت هیچ اسم مؤنث نیامده است، دقت کنید کلمه «إخوة» با این‌که «ة» دارد مؤنث نیست، چون «إخوة» جمع مکسر «أخ» است و «أخ» مذکور است. ترجمه عبارت: برادران یوسف نزد پدرشان آمدند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

٦ «أم» مؤنث است. ترجمه عبارت: مادرم غذای خوشمزه‌ای برای میهمانان پخت.

٧ اللغة، العربية («ة» دارند)، لبنان (اسم کشور است). ترجمه عبارت: من زبان عربی را می‌شناسم زیرا در لبنان متولد شدم.

٨ السماء (از نظر معنایی مؤنث است). ترجمه عبارت: در شب، در آسمان، ستاره بزرگی را دیدم.

اسم از نظر عدد (تعداد)

(۱) مفرد

اسمی است که بر یک شخص یا یک چیز دلالت می‌کند؛ مانند: التلميذ، المعلم، المدرسة و ... . (اسم مفرد هیچ نشانه‌ای ندارد و هر اسمی خالی از نشانه‌ها، به تنها مفرد به حساب می‌آید).

(۲) مثنی

اسمی است که بر دو شخص یا دو چیز دلالت می‌کند و دو علامت دارد:

الف «ان»؛ مانند: طالب‌ان، طالب‌تان، معلم‌ان، معلم‌تان.

ب «ـین»؛ مانند: طالبین، طالب‌تین، معلمین، معلم‌تین!

گفته برخی اسامی علامت «ان» دارند اما مثنی نیستند. این اسامی را با مثنی اشتباه نگیرید. برخی از این اسامی ممکن است مفرد باشند مانند: سلمان، عطشان (تشنه)، جوان (گرسنه)، فرحان (خوشحال)، غصیان (عصبانی) (صفت بر وزن فعلان هستند). نسیان (فراموشی)، دوان (گردش)، عدون (دشمنی) و یا این‌که جمع مکسر باشد مانند: إخوان، أغصان (شاخه‌ها)، أديان، غزلان (آهوها)، بلدان (کشورها)، أولان (رنگ‌ها)

نحوه نسبت

عین جواباً جاء فيه الاسم المثنى:

۱ جلست الحماماتِ على العُضنِ.

۱ آفةُ الْعِلْمِ النَّسِيَانِ.

۲ هؤلاء إخوان الشياطينِ.

۲ هؤلؤةُ الْغَرَلَانِ ذَاثُ عَيْنٍ جَمِيلَةٍ.

۳ كَرِبَلَةُ (۲) - «الحماماتِ» (دو کبوتر) اسم مثنی است. ترجمه عبارت: دو کبوتر روی شاخه نشستند.

۳ بِرَسْيِ سَايِرَ كَرِبَلَةِ:

۴ «النسیان»، علامت «ان» دارد اما مثنی نیست. ترجمه عبارت: آفت دانش، فراموشی است.

۴ أَفَةُ الْعِلْمِ النَّسِيَانِ.

۵ «الغزلان» علامت «ان» دارد اما مثنی نیست بلکه جمع مکسر «غزال» است. ترجمه عبارت: این آهوها دارای چشم‌های زیبایی هستند.

۵ أَهْوَاهُ الْغَزَلَانِ.

۶ «إخوان» علامت «ان» دارد اما مثنی نیست بلکه جمع مکسر «أخ» است. وقت کنید که مثنای آن به شکل «أَخْوان»: دو برادر است. ترجمه عبارت:

۶ أَخْوَانٌ بِرَادْرَانِ شَيْطَانَهَا هُسْتَنَدَ.

(۳) جمع

اسمی است که بر بیش از دو شخص یا دو چیز دلالت می‌کند و دو نوع اصلی دارد:

۱ جمع سالم: جمعی که وقتی آن را می‌بینیم، ظاهر اسم مفرد کاملاً مشخص است. به عبارت دیگر اگر نشانه‌های جمع را از آخر کلمه برداریم، شکل مفرد باقی می‌ماند.

۱ أَنْ جَمْ بِرْ دُو نُوْعِ اسْتَ:

الف «جمع مذکر سالم»: که با افزودن «ون» یا «ین» به انتهای اسم مذکر ساخته می‌شود؛ مانند: معلم + «ون» یا «ین» + معلمون، معلمین.

ب «جمع مؤنث سالم»: که با افزودن «ات» به انتهای اسم مؤنث (البته پس از حذف «ة») ساخته می‌شود؛ مانند: معلم + ات معلمات.

۲ جمع مکسر (تکسیر): جمعی که در آن شکل مفرد کاملاً تغییر می‌کند و با مشاهده جمع، اصلاً شکل مفرد اسم را نمی‌توان تشخیص داد و هیچ نشانه خاصی ندارد.

«مکسر»؛ به معنای «شکسته شده» است؛ مانند: حَدِيقَةٌ حَدِيقَاتٌ، مَفَاتِحٌ مَفَاتِحٌ، طِفْلٌ طِفْلٌ، عِبْرَةٌ عِبْرَاتٌ.

۳ «ات» نشانه جمع مؤنث است. اما کلمات «أبیات، أصوات، أوقات، وأموات» جمع مکسر هستند؛ نه جمع مؤنث سالم و مفرد آن‌ها به ترتیب عبارت

است از: «بَيْت، صَوت، وَقْت، مَيْت». و گاهی ممکن است یک کلمه مفرد باشد مانند: ذات، نبات و ...

۴ هر اسمی آخرش «ة، ة» باشد هم، همیشه مفرد نیست بلکه ممکن است جمع مکسر باشد مانند: إخْوَة (جمع «أخ»)، طَلَبَة (جمع «طالب»)،

تلامذة (جمع «תלמיד»)، ظَلَمَة (جمع «ظالم») و ... .

۵ «ین» علامت جمع مذکر سالم است اما برخی اسامی که با این علامت تمام می‌شوند، جمع سالم نیستند؛ مانند: «مسکین» که مفرد است و

«قوائین»، «مساکین»، «مضامین»، «شیاطین»، «سلطانی»، «بساتین»، «میادین»، «مجاذین» و ... که جمع مکسر هستند.

۶ هرگاه نشانه‌های مثنی و جمع مذکر سالم (ان، ـین، ون، ـین) را از آخر آن‌ها حذف کنیم مفرد کلمه به طور کامل باقی می‌ماند. در صورتی که

با حذف این نشانه‌ها اگر مفرد کلمه ناقص شود به این معنی است که مثنی یا جمع نیستند:

۷ طالبٰنِ اگر (ان) حذف شود مفرد کلمه کامل است: طالبٰ (طالبٰ مثنی)، سلمانٰ در صورت حذف (ان) ناقص می‌شود:

۷ سَلَمٌ (پس مثنی نیست).

۱- «ان» و «ـین» در پایان اسامی نشانه مثنی مذکور و «تان» و «ـین» در پایان اسامی نشانه مثنی مؤنث هستند.

مفهوم تسمى

عَيْنِ عِبَارَةٍ جَاءَ فِيهَا الْجَمْعُ السَّالِمُ:

- ١) «هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ»
- ٢) «كَانَتْ قَوَاعِيدُ الشَّرْكَةِ مُنَاسِبَةً لِلْجَمِيعِ».

گزینهٔ (١) – در این گزینه «السموات» (سماء + ات) جمع سالم مؤنث است. ترجمه عبارت: او کسی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

«أَبِيَاتًا» – جمع مكسر «بيت» است. ترجمه عبارت: بیت‌هایی را از سعدی شیرازی خواندم.

«قَوَاعِيدُ» – جمع مكسر «قانون» است. ترجمه عبارت: قوایین شرکت برای همه مناسب بود.

«الْكِتَبُ» – جمع مكسر «كتاب» است؛ «بَسَاتِينَ» – جمع مكسر «بساتن» است و «الْعَلَمَاءُ» جمع مكسر «علمیم» است. ترجمه عبارت: کتاب‌ها بوسنان‌های دانشمندانند.

خلاصه اسم از نظر جنس و عدد

اسم از نظر جنس: مذكر: طالب، تلميذ، معلم.
مؤنث: طالبة، تلميذة، معلمة.

اسم از نظر عدد: مفرد: طالب، معلم، طالبة، معلمة.

«إِنْ»: طالباني، معلماني، طالباتني، معلماتني.
مشتبه: «يَنْ»: طالبین، معلمین، طالباتین، معلماتین.

«وَنْ»: طالبون، معلمون.
مذكر سالم: «يَنْ»: طالبین، معلمین.

مؤنث سالم: «ات»: طالبات، معلمات.
جمع: مكسر: جبل – جبال؛ كتاب – كتب؛ مسجد – مساجد.

مفهوم تسمى

عَيْنِ مَا فِيهِ جَمْعُ سَالِمٍ لِلْمُؤْنَثِ:

أجمل الأصوات لصوت القرآن!

هذه الأبيات تتعلق بشاعر كبير!

گزینهٔ (٤) – «الإدارات» جمع مؤنث سالم و مفرد آن «الإدارة» است.

در سایر گزینه‌ها کلمات «الأصوات، أوقات، الأبيات» به ترتیب جمع مكسر کلمات «صوت، وقت، بیت» هستند.

اسم اشاره

به اسمی که به وسیله آن به شخص، حیوان، مکان و شیء مورد نظر اشاره گفته می‌شود، اسم‌های اشاره به صورت «این، آن، این‌ها، آن‌ها، این‌جا، آن‌جا» ترجمه می‌شوند. در جدول زیر با آن‌ها آشنا می‌شوید:

اللِّمْكَان	جَمْعُ الْمُؤْنَثِ	جَمْعُ الْمَذْكُورِ	مَثْنَى الْمُؤْنَثِ	مَثْنَى الْمَذْكُورِ	مَفْرَدُ الْمَذْكُورِ	أَسْمَاءُ الْإِشَارَةِ لِلْقَرِيبِ (اسْمَهَايِ اشَارَهُ بِهِ نَزِدِيكَ)
هُنَّا (إِنْ جَا)	هُؤْلَاءِ (إِيْنَانْ)	هُؤْلَاءِ (إِيْنَانْ)	هَاهَيْنِ - هَاهَيْنِ (إِيْنَ دُو)	هَاهَانِ - هَاهَانِ (إِيْنَ دُو)	هَذِهِ (إِيْنْ)	هَذِهِ (إِيْنْ)
هُنَّاكَ (آنْ جَا)	أُولَئِكَ (آنَانْ)	أُولَئِكَ (آنَانْ)	—	—	تِلْكَ (آنْ)	ذُلْكَ (آنْ)

أَسْمَاءُ الْإِشَارَةِ لِلْبَعِيدِ
(اسْمَهَايِ اشَارَهُ بِهِ دُورَ)

از اسم‌های اشاره «هؤلإ» و «أولئك» فقط برای انسان استفاده می‌کنیم، بنابراین برای اسم‌های جمع که غیرجاندار هستند از اسم‌های اشاره مؤنث «هذه» (برای نزدیک) و «تلك» (برای دور) استفاده می‌کنیم. (به طور کلی در زبان عربی برای جمع‌های غیرعاقل و غیر انسان، صفت، اسم اشاره، فعل، اسم موصول و ضمیر به صورت مفرد مؤنث استفاده می‌شود). مانند: هذه المدارس، تلك التوافذ

اسم اشاره جمع مکسر اسم اشاره جمع مکسر

دو کلمه «هنا» (آن‌جا، وجود دارد). نیز جزو اسم‌های اشاره برای مکان هستند که از خود، لفظ مذكر و مؤنث و مثنی و جمع ندارند. مانند: هنالک مکتبات. (آن‌جا کتابخانه‌هایی وجود دارد)، هنـا مدرسة. (آن‌جا مدرسه‌ای است).

نحوه نسبت

عين الصحيح عن استخدام أسماء الإشارة:

١ هؤلاء الزوار ركبوا حافلة الفندق.

١ أولئك أخشاب مناسبة للإحتراق.

٢ هذا الأرض مملوءة من الأحجار المكسرة.

٣ هذان المرأةان ليست ملابس غالية.

٤ گرینه (۲) - زيرا «الزوار» جمع مکسر عاقل است و «هؤلإ» برای آن مناسب است. ترجمه عبارت: این زائران سوار اتوبوس هتل شدند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

١ «أَخْشَابُ» جمع مکسر غیر انسان است و مفرد آن «خَشَبٌ» است پس باید برای آن اسم اشاره مفرد مؤنث به کار ببریم یعنی «تلك أَخْشَابُ». ترجمه

عبارت: آن‌ها چوب‌هایی مناسب برای سوختن هستند.

٣ «المرأةان» مثنای مؤنث بوده و «هاتان» برای آن مناسب است. ترجمه عبارت: این دو زن لباس‌هایی گران پوشیدند.

٤ «الأرض» مؤنث معنی است، پس باید اسم اشاره آن مؤنث باشد و «هذا» به «هذه» تبدیل شود. ترجمه عبارت: این زمین پر از سنگ‌های شکسته شده است.

علامت‌ها در زبان عربی

١٢

یکی از ویژگی‌های خاص زبان عربی این است که هر یک از حروف در کلمات دارای حرکت‌هایی هستند تا به درستی تلفظ شوند. شناخت این حرکت‌ها بسیار حساس است چرا که تغییر آن‌ها چه در ابتدا چه در وسط و مخصوصاً در انتهای کلمات سبب تغییر معانی می‌شود.

اسم این حرکت‌ها را به خاطر بسپارید.

فتحه فتحه سکون سکون ضمه ضمه تنوين تنوين

پس از آشنایی با اسم و نشانه‌های آن، اکنون نوبت شناخت فعل است.

نشانه‌های شناخت فعل

١ هر کلمه‌ای که آخر آن «ت، تُ و يات و ...» باشد؛ مانند: ذَهَبَتْ، ذَهَبَتْ، ذَهَبَتْ و ... .

٢ هر کلمه‌ای که قبل از آن «قد»، «لم»، «سَ» و یا «سوف» باید؛ مانند: قَدْ ذَهَبَ، سَيَذَهَبَ، سَوفَ يَذَهَبَ.

أنواع فعل از نظر زمان و صيغه

(١) ماضی

فعلی است که بر زمان گذشته دلالت دارد؛ مانند: ذَهَبَتْ: رفتم.

فعل ماضی از کنار هم قرار گرفتن حروف اصلی (ریشه فعل) و شناسه هر صیغه که در پایان آن می‌آید ساخته می‌شود.

(٢) مضارع

فعلی است که بر زمان حال و آینده دلالت می‌کند؛ مانند: أَذْهَبْ: می‌روم.

برای ساختن فعل مضارع از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

علامت مضارع + سه حرف اصلی + شناسه هر صیغه

مثال یکی از حروف مضارعه «أ، ي، ن» را قبل از سه حرف اصلی فعل اضافه می‌کنیم و آخر فعل نیز در برخی صیغه‌ها حرکت (ـ) و در برخی دیگر شناسه می‌پذیرد. مانند: **ذَهَبَ** **أَذْهَبَ**, **تَذَهَّبَ**, **يَذْهَبَ**, **نَذَهَبَ**.

شناسه صیغه، علامتی است که در آخر بعضی از فعل‌های مضارع می‌آید که بیشتر این شناسه‌ها ضمیر هستند.

مثال **يَ+ جِلْس + وَن** **يَجْلِسُونَ** (می‌نشینند)
علامت مضارع شناسه جمع مذکور

مفهوم تنسی

عین الخطأ في صياغة (ساخت) فعل المضارع:

١ **ما كتبَنَ** **لَا كتبَنَ**

٤ **عَلِمْنَ** **تَعَلَّمَنَ**

١ **رَجَعْتُ** **تَرَجَّعُ**

٣ **سَأَلْتُ** **أَسْأَلُ**

گزینه (٤) – فعل ماضی که آخرش «ن» دارد مربوط به صیغه «اللغائبات» است ولی «تَعَلَّمَنَ» که با «ت» شروع شده مربوط به صیغه «المخاطبات» است، پس این دو فعل مناسب هم نیستند. (معادل صیغه «عَلِمْنَ» در مضارع می‌شود: «يَعْلَمْنَ»)

در زبان عربی، زمان فعل‌ها یا ماضی (گذشته) است و یا مضارع. هر نوع زمان و فعل دیگری قطعاً زیر مجموعه یکی از این دو نوع اصلی است. مثلاً ماضی استمراری، ماضی بعید، ماضی منفی و یا مضارع التزامی، مستقبل، امر، نهی و مضارع منفی. همان‌طور که می‌دانید در دستور زبان فارسی، فعل‌ها در ٦ شکل می‌آیند:

١ **تو رفتَ**.

٧ **دوَمْ شَخْصْ مَفْرَدْ** **مِنْ رَفْتَمْ**.

٢ **ما رفَقْيَمْ**.

٣ **أَوْلَ شَخْصْ مَفْرَدْ** **أَوْ رَفَقْ**.

٤ **ايَشَانْ (آنَهَا) رَفَقْنَدَ**.

٥ **سَوْمَ شَخْصْ جَمْعْ** **شَمَا رَفَقْيَدَ**.

اما در عربی، فعل‌های ماضی و مضارع در ١٤ شکل (صیغه) می‌آیند. دلیل این گستردگی آن است که در زبان عربی از ظاهر صیغه‌ها، جنس آن‌ها (یعنی مذكر و مؤنث) قابل تشخیص است (برخلاف زبان فارسی). همچنین از لحاظ تعداد نیز علاوه بر مفرد و جمع، مثنی نیز داریم. به همین علت ما این ١٤ صیغه را در ماضی و مضارع به همراه ضمیرهای مربوط به هر کدام به ترتیب دستور زبان فارسی در جدولی برای شما می‌آوریم. در ضمن برای پاسخ‌گویی به تست‌های کنکوری بهتر است لفظ عربی هر کدام از این صیغه‌ها را نیز بدانید که آن را در ردیف آخر می‌آوریم.

صیغه	مضارع	ماضی	ضمیر	اول شخص مفرد
للْمُتَكَلِّمُ وَهُوَ (متکلم وحده)	مِنْ مَرَوْمَ	أَذْهَبَ	مِنْ رَفْتَمْ	أَنَا
للْمُخَاطَبُ (مفرد مذکور مخاطب)	تَوْ [يَكْ مَرَدْ] مِنْ رَوْيَ	تَذْهَبَ	تَذْهَبَتْ	أَنْتَ
للْمُخَاطَبَةُ (مفرد مؤنث مخاطب)	تَوْ [يَكْ زَنْ] مِنْ رَوْيَ	تَذْهَبِيَنَ	تَذْهَبَتِ	أَنْتِ
لِلْغَائِبِ (مفرد مذکور غایب)	أَوْ [يَكْ مَرَدْ] مِنْ رَوْدَ	يَذْهَبَ	أَوْ [يَكْ مَرَدْ] رَفَتَ	هُوَ
لِلْغَائِبَةِ (مفرد مؤنث غایب)	أَوْ [يَكْ زَنْ] مِنْ رَوْدَ	تَذْهَبَ	أَوْ [يَكْ زَنْ] رَفَتَ	هِيَ
للْمُتَكَلِّمُ مَعَ الْغَيْرِ (متکلم مع الغیر)	مَا مِنْ رَوِيْمَ	نَذْهَبَ	مَا رَفَتَمْ	نَحْنُ

صيغه	مضارع	ماضي	ضمير	
للمُخاطبَيْنِ (مثنى مذكر مخاطب)	شما [دو مرد] می روید	تَذَهَّبَانِ	شما [دو مرد] رفتید	ذَهَبَيْمَا أنتما
للمُخاطبَيْنِ (مثنى مؤنث مخاطب)	شما [دو زن] می روید	تَذَهَّبَانِ	شما [دو زن] رفتید	ذَهَبَيْمَا أنتما
للمُخاطبَيْنِ (جمع مذكر مخاطب)	شما [چند مرد] می روید	تَذَهَّبُونَ	شما [چند مرد] رفتید	ذَهَبْتُمْ أنتم
للمُخاطبَاتِ (جمع مؤنث مخاطب)	شما [چند زن] می روید	تَذَهَّبَنَّ	شما [چند زن] رفتید	ذَهَبْتُنْ أنتنَّ
للغائِبَيْنِ (مثنى مذكر غائب)	آنها [دو مرد] می روند	يَذَهَّبَانِ	آنها [دو مرد] رفتند	ذَهَبَا هما
للغائِبَيْنِ (مثنى مؤنث غائب)	آنها [دو زن] می روند	تَذَهَّبَانِ	آنها [دو زن] رفتند	ذَهَبْتَا هما
للغائِبَيْنِ (جمع مذكر غائب)	آنها [چند مرد] می روند	يَذَهَّبُونَ	آنها [چند مرد] رفتند	ذَهَبْتُو هما
لغائيات (جمع مؤنث غائب)	آنها [چند زن] می روند	يَذَهَّبَنَّ	آنها [چند زن] رفتند	ذَهَبْتَنْ هنَّ

نحوه نسخ

عين الخطأ عن الأفعال:

هذا التلميذان بحثا عن أساليب الترجمة.

١ أنا كتبْتُ مقالةً علميةً عن الماء.

٢ هؤلاء سافروا إلى مدينة مراجعة صباحاً.

٣ يا أخي! لماذا ذهبت إلى المستوصف؟

٤ گزینه (٤) - «يا أخي» (ای برادرم) در واقع همان «أنت» است؛ (صيغه «مفرد مذكر مخاطب») پس «ذهبَت» برای آن مناسب است. ترجمه عبارت:

ای برادرم چرا به درمانگاه رفتی؟

بررسی سایر گزینه‌ها:

٥ «هذا التلميذان» يعني «این دو دانشآموز (مذكر) پس فعل مناسب آن «بحثاً» در صيغه «مثنى مذكر غائب» درست آمده است. ترجمه عبارت:

این دو دانشآموز در مورد روش‌های ترجمه تحقيق کردند.

٦ «كتبتُ» با ضمير «أنا» تناسب دارد و صحيح است. (صيغه «متكلّم وحده») ترجمه عبارت: من يك مقاله علمي در مورد آب نوشتمن.

٧ «هؤلاء» اسم اشاره جمع است و می‌تواند برای مذكر و مؤنث به کار برود؛ پس «سافروا» در صيغه «جمع مذكر غائب» کاملاً درست است. ترجمه عبارت:

عبارت: اين‌ها صبح هنگام به شهر مراجعة سفر کردند.

ماضي منفي

فعل ماضي با آوردن «ما» قبل از آن منفي می‌شود.

ذهبَتْ: رفتم ما ذهَبْتْ (نرفتم)

نحوهٔ سنت

عینِ الماضي المنفي:

- ١ شَرَحَ هذا الكتابُ معانِي الكلماتِ.
  - ٢ نَحْنُ في هذه السنةِ ماسافرنا إلى مدینة.
  - ٣ هَلْ تَعْرِفُ حَدِيثاً حَوْلَ قِيمَةِ الْعِلْمِ؟
  - ٤ سَيَطَّلِبُ المَعْلُومُ جَوَابَ الأَسْلَةِ فِي الدَّفَرِ.
- گزینهٔ (۲) – «ماسافرنا» فعلِ ماضِي منفی است. ترجمه عبارت: ما در این سال به شهری سفر نکردیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ١ شَرَحَ ماضِي ترجمه عبارت: این کتاب معانی کلمات را توضیح داد.
- ٢ تَعْرِفُ مضارع ترجمه عبارت: آیا حدیثی پیرامون ارزش علم می‌شناسی؟
- ٣ سَيَطَّلِبُ مستقبل ترجمه عبارت: معلم پاسخ سوالات را در دفتر خواهد خواست.

ماضِي استمراری

این نوع فعل، بیان‌گر کاری است که در گذشته انجام شده و برای مدتی استمرار و ادامه داشته است. در ترجمه فارسی، این فعل به صورت «می + ماضی ساده» ساخته می‌شود. مانند: می‌نوشتیم، می‌خوردیم، می‌خواندم.

در زبان عربی برای ساختن فعل ماضی استمراری از ترکیب «کانَ + فعل مضارع» استفاده می‌کنیم. دقت کنید که ظاهر این فعل، مضارع است و معنای آن «ماضی استمراری» است. مانند: «كَانَ يَكْتُبُ می‌نوشتیم»، «كَانَ يَدْهَبُ می‌رفتیم»

اگر بخواهیم این فعل را در صیغه‌های دیگر به کار ببریم باید صیغه فعل «کانَ» را مانند فعل اصلی جمله بیاوریم. مانند: «كَنَّمْ تَلْعَبُونَ: بازی می‌کردید.»، «كَانُوا يَجْلِسُونَ: می‌نشستند»، «كَانَ تَحْمِلُ: حمل می‌کردید.» به صرف فعل «کانَ» دقت کنید:

أَنَا كُنْتُ - أَنْتَ كُنْتَ - أَنْتُ كُنْتَ - هُوَ كَانَ - هِيَ كَانَتْ - نَحْنُ كُنْتَ - أَنْتَمْ كُنْتُمْ - أَنْتُمْ كُنْتُمْ - هُمَا كَانَا - هُمْ كَانَتَا - هُنَّ كُنْ

نکته در ترجمه فعل مضارع نیز از «می» استفاده می‌شود. پس برای فرار از دام تستی، حتماً پیش از فعل یک کلمه «دیروز» بگذارید اگر فعل را بی‌معنا کرد حتماً آن فعل مضارع است نه ماضی.

نکته اگر بین فعل «کانَ» و فعل اصلی جمله اسمی بیاید، چاره‌ای نداریم که فعل «کانَ» را مفرد بیاوریم یعنی برای مذکور از «کانَ» و مؤنث از «کانَتْ» استفاده می‌کنیم. حتی اگر فعل اصلی جمله مثنی یا جمع باشد. مانند: «كَانَ الْمَعْلُومُونَ يُدَرِّسُونَ: معلم‌ها تدریس می‌کردند»، «كَانَ التَّلَمِيذَاتِ يَسْعَنَنَ: دانشآموزان می‌شنیدند»

نکته اگر در ابتدای جمله «کان» باید می‌تواند بیش از یک فعل مضارع پس از خود را تبدیل به ماضی استمراری کند.

مثال کانَ الْمَعْلُومُ يَأْتِي و يَدْرِسُ و يَصْحَّلُ: معلم می‌آمد و درس می‌داد و می‌خندید.

نحوهٔ سنت

عینِ ما يعادل الماضي الاستمراري في الفارسيّة:

- ١ يَشْتَغلُ الصانعُونَ مِنَ الصَّبَاحِ حَتَّى الْمَسَاءِ.
  - ٢ كَانَ يَرْكِبُ الْمَسافِرُونَ السِّيَارَةَ وَ يُسَلِّمُونَ عَلَى السَّائِقِ.
  - ٣ إِفْتَحُوا دَكَانَكُمْ فِي الصَّبَاحِ الْبَاكِرِ أَيْمَانَ الْبَائِعُونَ.
- گزینهٔ (۲) – فعلِ ماضِي استمراری از ترکیب «کانَ» ماضی و «فعل مضارع» تشکیل می‌شود با این توضیح «کانَ يَرْكِبُ ... وَ يُسَلِّمُونَ ...» معادل ماضی استمراری است. ترجمه عبارت: مسافران سوار ماشین می‌شدند و به راننده سلام می‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ١ يَشْتَغلُ فعل مضارع (ترجمه عبارت: سازندگان از صبح تا عصر کار می‌کنند).
- ٢ إِفْتَحُوا فعل امر (ترجمه عبارت: ای فروشندگان، مغازه خود را در صبح زود باز کنید).
- ٣ قَرْآنَ فعل ماضی (ترجمه عبارت: دانشآموزان کتاب‌هایشان را برای امتحان نهایی خوانندند).

نحوه نسبت

«کانت صَدِيقَتِي تُحَاوِلُ أَنْ تَكْتُبْ مَقَالَةً عنْ فَوَائِدِ الْحَدِيدِ». عَيْنَ التَّرْجِمَةِ الصَّحِيحَةِ:

- ۱ دوست من تلاش می‌کرد که مقاله‌ای در مورد فواید آهن بنویسد.
- ۲ تلاش دوست من این بود که یک مقاله در مورد فواید آهن بنویسد.
- ۳ دوستم تلاش می‌کرد که مقاله‌اش را در مورد فواید آهن نوشته باشد.
- ۴ دوستم تلاش می‌کند تا مقاله‌ای پیرامون فواید آهن بنویسد.

گزینه (۱) - «کانت تُحَاوِلُ» چون ساختار «کان + مضارع» را دارد باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود به همین دلیل «تلاش می‌کرد» درست است بنابراین گزینه‌های (۲) و (۴) غلط هستند و در گزینه (۳) کلمه «مقالَةً» بدون ضمیر است اما با ضمیر ترجمه شده است و «أَنْ تَكْتُبْ» نیز نادرست ترجمه شده است.

ماضی بعید

با این فعل در سال یازدهم آشنا می‌شویم. به طور خلاصه این فعل بیان گر کاری است که در گذشته بسیار دور انجام شده است. در زبان فارسی این فعل به صورت «ماضی ساده + بود + شناسه» ساخته می‌شود. مانند: نوشته بودم، خورده بودیم، خوانده بودم.

در زبان عربی برای ساختن فعل ماضی بعید از ترکیب «کان + فعل ماضی» یا «کان + قَدْ + فعل ماضی» استفاده می‌کنیم. مانند: «کانَ كَتَبَ: نوشته بود»، «کانَ دَهَبَ: رفته بود»، «کانَ قَدْ خَرَجَ: خارج شده بود».

مکتبه اگر بخواهیم این فعل را در صیغه‌های دیگر به کار ببریم. باید صیغه فعل «کان» را مانند فعل اصلی جمله بپاوریم. مانند «کنْتُمْ لَعِبْتُمْ: بازی کرده بودید»، «کانُوا جَلَسُوا: نشسته بودند»، «كُنَّا حَمَلْنَا: حمل کرده بودیم»

مکتبه در فعل ماضی بعید، آوردن یا نیاوردن «قد» کاملاً اختیاری و بی‌تأثیر است.

مثال «كُنْتُمْ قَدْ لَعِبْتُمْ: بازی کرده بودید».

مکتبه در ماضی بعید مانند ماضی استمراری اگر بین فعل «کان» و فعل اصلی جمله، اسمی قرار بگیرد، باید «کان» را به صورت مفرد «کان» (برای مذکور) و «کانت» (برای مؤنث) بپاوریم.

مانند: «كَانَ الْمُعَلَّمُونَ دَرَسُوا: معلم‌ها تدریس کرده بودند»، «كَانَتُ التَّلَمِيذَاتُ سَعْيَنَ: دانشآموزان شنیده بودند».

نحوه نسبت

عَيْنَ ما يَعَادِلُ الْمَاضِي لِلْبَعِيدِ فِي الْفَارَسِيَّةِ:

- ۱ کانت الطالبة قد حفظت بيتبين من القصيدة.
- ۲ كان الصَّفَ الثَّالِثَ مَمْلُوًّا مِنَ التَّلَامِيذِ.
- ۳ قال الطَّفَلُ: كنْتُ أَلَعَبَ فِي الْحَدِيقَةِ.
- ۴ لا يَكُونُ ذَلِكَ الْمَوْظَفُ مَقْدِمًا فِي أُمُورِهِ.

گزینه (۱) - ماضی بعید از ترکیب «کان + [قد] فعل ماضی» تشکیل می‌شود. بنابراین «کانت ... قد حفظت» معادل ماضی بعید است. ترجمه عبارت: دانشآموز دو بیت از قصیده را حفظ کرده بود).

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ کان فعل ماضی ساده ترجمه عبارت: کلاس سوم پر از دانشآموزان بود.
- ۳ كنْتُ أَلَعَبَ ماضی استمراری ترجمه عبارت: کودک گفت: در باغ بازی می‌کردم.
- ۴ لا يَكُونُ مضارع منفی ترجمه عبارت: آن کارمند در کارهایش پیشرفتی نمی‌باشد.

ماضی نقلی

فعلی است که در فارسی به صورت «ماضی ساده + ام / ای / است / ایم / اید / اند» می‌آید و در عربی هم بسیار ساده و به صورت «قَدْ + ماضی ساده» دیده می‌شود.

مثال «قَدْ ضَرَبَ: زده است»، «قَدْ تَكَلَّمَ: سخن گفته است»

نکته حرف «قَدْ» اگر پیش از فعل مضارع بیاید، هیچ زمان جدیدی را نمی‌سازد و تأثیری بر فعل ندارد و خودش به صورت «گاهی، به ندرت» ترجمه می‌شود.

مثال «قَدْ يَكْتُبَ: گاهی می‌نویسد»، «قَدْ تَسْأَلُ: به ندرت می‌پرسد»

مضارع منفي

برای منفي کردن فعل مضارع کافی است در ابتدای آن حرف «لا» بیاوریم و هیچ تغییری در فعل ایجاد نکنیم. و در ترجمه فعل مضارع منفي تنها یک «ن» به

ابتدای فعل مضارع اضافه می‌کنیم. مانند: «لَا يَكْتُبُونَ: نمی‌نویسند»، «لَا تَقُولُونَ: نمی‌خواهیم»

نهونه نست

«زمیلاتی ..... أَدَاءُ واجباتهن الدراسية في موعدها المقرّر». عَيْنَ الصِّحِّحِ لِلْفَرَاغِ:

۱) لاترکن

۲) لا شترکن

۳) ما ترکتن

گزینه (۲) - با توجه به این‌که (هم‌کلاسی‌های من) جمع مؤنث غایب است، باید فعل «لغایات» بیاوریم. ترجمه عبارت: هم‌کلاسی‌های من انجام تکاليف تحصیلی خود را در زمان مشخص آن، ترک نمی‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) و ۳) هر دو فعل «ما ترکتن» و «لا شترکن» صیغه «للمخاطبات» هستند. ۲) در فعل «لا شترکن» حرف «لا» همراه فعل ماضی آمده که نادرست است.

مستقبل (آینده)

اگر بخواهیم برای زمان آینده فعل بسازیم کافی است در ابتدای فعل مضارع یکی از دو حرف «سَ» یا «سَوْفَ» بیاوریم. در ترجمه فارسی حتماً از «خواه + شناسه + فعل ماضی» استفاده می‌کنیم. مانند: «سَيَكْتُبُ: خواهد نوشت»، «سَتَجْعَلُونَ: قرار خواهید داد»، «سَوْفَ نَقْرَبُ: نزدیک خواهیم شد».

نکته هیچ تفاوتی بین «سَ» و «سَوْفَ» در ساختن فعل مستقبل وجود ندارد.

نکته برای بیان مستقبل (آینده) منفی در سال یازدهم با ساختار «لَنْ + فعل مضارع منصوب» آشنا می‌شویم. به طور خلاصه این‌که حرف «لَنْ» سبب می‌شود آخر فعل مضارع از ضممه «ءے» به فتحه (ء) تغییر کند و یا این‌که «ن» را از صیغه‌های دارای «ان، بن، ون» حذف می‌کند.

مثال «لَنْ نَسْمَعَ: نخواهیم شنید»، «لَنْ تَدْهَبُوا: نخواهید رفت»

نهونه نست

۱) انسانی

عَيْنَ الْعَطْلَفِي نَفِي النَّعْلِ:

۱) أَنْفَقْتُ مِنْ مَالِي = ما أنفقْتُ من مالي!

۲) يُحَاوِلُ فِي الْحَيَاةِ = لا يُحاوِلُ في الحياة!

گزینه (۴) - «سَأَكْتُبُ» فعل مستقبل (آینده) است و فعل مستقبل با حرف «لَنْ» منفی می‌شود → لَنْ أَكْتُبُ (نخواهیم نوشت)

فعل امر

در زبان عربی برای درخواست انجام کاری و یا دستور به انجام کاری از فعل امر استفاده می‌کنیم. این فعل از ۶ صیغه دوم شخص (مخاطب) ساخته می‌شود و دارای مراحل زیر است:

طريقه ساخت فعل امر

۱) حذف «ت» از ابتدای فعل مضارع

۲) اگر پس از حذف «ت»، حرف اول فعل ساکن باشد، یک حرف «ا» را در ابتدای فعل می‌گذاریم.

۳) علامت آخر فعل را تغییر می‌دهیم و اصطلاحاً مجزوم می‌کنیم. (فعل‌هایی که آخر آن‌ها «ءے» دارد، به ساکن «ءے» تبدیل می‌شود. فعل‌هایی که آخر آن‌ها «ان - ون - بن» دارد، «ن» حذف می‌شود).

نحوهٔ ت SST

عین عبارهٔ جاء فيها المضارع للنهي:

﴿ لَا تَقْتُلُوا مِن رَحْمَةِ اللَّهِ ﴾ ۱

لماذا لا تشرب من ماء النهر يا صديقاتي؟ ۲

﴿ وَ لَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴾ ۳

لا عمل أفضل من إكتساب العلم. ۴

گزینهٔ (۱) - در این گزینه «لا تقتلوا» (نامید نشود) فعل نهی است زیرا با آمدن «لا» «ن» از آخر فعل حذف شده است. ترجمه عبارت: از رحمت خدا نامید نشود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

﴿ لَا يَظْلِمُ ﴾ فعل نهی نیست زیرا آخر فعل با آمدن حرف «لا» ساکن نشده است بنابراین فعل نهی است. ترجمه عبارت: و پروردگارت به کسی ستم نمی‌کند.

﴿ لَا تَشْرِبُنَّ ﴾ می‌تواند فعل نهی یا نفی باشد (زیرا آخر این صیغه در هر صورت ثابت است و تغییر نمی‌کند). ولی چون در جمله سؤالی آمده است

نمی‌تواند فعل نهی باشد. ترجمه عبارت: ای دوستان چرا از آب رودخانه نمی‌خورید؟ ۵

در این گزینه «عمل» اسم است (رفتار) نه فعل مضارع. (به عبارتی در این گزینه «لا» همراه اسم آمده و همراه فعل نیست). ترجمه عبارت: هیچ رفتاری نیکوتراز کسب دانش نیست. ۶

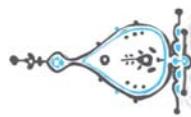
ضمیر

اسمی است که جانشین اسم‌های دیگر می‌شود و از تکرار مجدد آن‌ها جلوگیری می‌کند.

توجه به ترجمه ضمایر می‌تواند پاسخ‌گویی به بسیاری از سؤالات ترجمه را تسربیع کند و در برخی موارد به تنها برای یافتن پاسخ صحیح، کفایت می‌کند. ضمایر دارای انواع مختلفی هستند که در سال‌های قبل با آن‌ها آشنا شده‌ایم. باید بدانیم که ضمایر مانند فعل‌ها دارای ۱۴ صیغه هستند و می‌توانند به صورت منفصل (جادگانه) و یا متصل (چسبیده به آخر کلمات) بیایند.

نکته - دقت کنیم که ضمیر باید از لحاظ جنس و تعداد با اسم یا فعلی که برای آن می‌آید مطابقت داشته باشد؛ بهویژه ضمایر متصل که عموماً مرجعی دارند (یعنی اسمی که از لحاظ معنایی به آن برمی‌گردند) و باید از لحاظ جنس و تعداد با مرجع خود مطابق باشند (به استثنای اسم‌های جمع غیرانسان) که ضمیر برای آن‌ها به صورت مفرد مؤنث به کار می‌رود.

صیغه	ضمیر متصل به فعل فقط		ضمیر متصل به اسم و فعل و حرف	ضمیر منفصل	ضمیر (فارسی)
	فعل ماضی	فعل مضارع			
اول شخص مفرد (المتكلّم وحده)	-	ثُ	ي	أنا	من
دوم مشخص مفرد مذکور (المخاطب)	-	ثَ	كَ	أنتَ	تو
دوم شخص مفرد مؤنث (المخاطبة)	ى	تِ	كِ	أنتِ	
سوم شخص مفرد مذکور (لغائب)	-	-	هُ	هُوَ	
سوم شخص مفرد مؤنث (لغائب)	-	-	هَا	هِيَ	او
اول شخص جمع (المتكلّم مع الغير)	-	نَا	نَا	نَحْنُ	
دوم شخص مثنى مذکور (المخاطبین)	ا	ثَمَا	كُما	أنتُما (مذکور)	
دوم شخص مثنى مؤنث (المخاطبین)	ا	ثَمَا	كُمَا	أنتُما (مؤنث)	
دو س شخص مثنى مؤنث (المخاطبین)	ا	ثَمَا	كُمَا	أنتُما (مؤنث)	شما
دو س شخص جمع مذکور (لغائبین)	و	ثِمَم	كُم	أنتُم	
دو س شخص جمع مثنى مؤنث (لغائبین)	نَ	ثِنَّن	كُنَّ	أنتُنَّ	
سوم شخص مثنى مذکور (لغائبین)	ا	ا	هِمَا	هُمَا (مذکور)	ایشان
سوم شخص مثنى مؤنث (لغائبین)	ا	ا	هِمَا	هُمَا (مؤنث)	
سوم شخص جمع مذکور (لغائبین)	و	و	هِمَم	هُمْ	
سوم شخص جمع مثنى مؤنث (لغائبین)	نَ	نَ	هِنَّ	هُنَّ	

نہوںہ نسی

عَيْنُ الْخَطَا عن استخدامِ الضَّمِيرِ:

- الشَّمْسُ جَنُوَّهَا مُسْتَعْرَةٌ
إِقْرَأْ دُرُوسَكِ بِدِقَّةٍ تَنْجُحُ فِي الْإِمْتَحَانَاتِ
الْعَيْمُ بِخَارِ مَتَرَاكِمٍ يَنْزُلُ مِنَ الْمَطَرِ
نَحْنُ نُشَاهِدُ السَّمَاءَ بِاللَّوْنِ الْأَرْضِ
گَرِينَيْتَ (۲) - [إِقْرَأْ] فَعْلُ امْرٍ در صیغه «للـ»

گرینه (۲) - «اقرأ» فعل امر در صیغه «للمخاطب» است و ضمیر مناسب آن «كَ» است. ترجمه عبارت: درس هایت را با دقّت بخوان تا در امتحانات موفق شوی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱** ضمیر «ها» در «جذوتها» به کلمه «الشمس» که مؤنث معنوی است، برمی‌گردد و درست است. ترجمه عبارت: خورشید، پاره آتشش فروزان است.

۲ ضمیر «ه» در «منه» به کلمه «العین» که مذکور است، برمی‌گردد و درست است. ترجمه عبارت: ابر، بخاری فشرده است که از آن باران می‌بارد.

۳ «نشاهد» فعل مضارع در صیغه «متکلم مع الغیر» است و ضمیر «نحن» با آن تناسب دارد. ترجمه عبارت: ما آسمان را به رنگ آبی می‌بینیم.

نکه در ترجمه ضمایر دقت کنید که ممکن است به چند صورت ترجمه شوند و همگی آن‌ها صحیح است. مانند: «کتابه: کتابش، کتاب او، کتاب خودش، کتاب خود، کتاب خویش»

نحوه در مبحث قواعدِ ضمیر، آن‌چه اهمیت بسیاری دارد مطابقتِ ضمیر با کلمات موجود در جمله است؛ مثلاً اگر ضمیر «آن» در جمله وجود داشته باشد قطعاً فعل نیز باید از صیغه اول شخص مفرد یا همان «المتكلّم وحده» باشد. به چند مثال در این زمینه توجه کنید:

دروزه نسخ

عَيْنُ الصَّحِيفَ لِلْفَرَاغِينَ: «إِذَا قَدِرْتَ عَلَى عَدُوٍ ..... فَاجْعَلِ الْعَفْوَ شَكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ .....»

۵ - ک	۶ - کما
۷ - کم	۸ - کمها

گزینهٔ (۲) - با توجه به فعل «قدرت» که بر صیغه «للمخاطب» دلالت دارد ضمیر متصل «که» مفرد مذکور است، مناسب جای خالی اول است و در جای خالی دوم، ضمیر باید به کلمه «عدو» که مفرد مذکور غایب است برگرد بنا براین «ه» مناسب جای خالی است. ترجمه عبارت: هرگاه بر دشمنت حبه شدی، بس، گذشت را شکری، برای، قدرت افتن، بر او قرار ده.

كلمات يرسشي (استفهامي)

کلمات پرسشی در ابتدای جمله می‌آیند و پرسشی را مطرح می‌کنند. جدول زیر شامل تمامی کلمات پرسشی مورد نیاز شما، به همراه ترجمه و مثال و شیوه پاسخ‌گیری، را برای هر یک مم باشد.

كلمة پرسشی	ترجمه	مثال	ترجمه	شيوه پاسخگویی
هل / أ	آیا این درخت انگور است؟	آیا این درخت انگور است؟	هل / أ	از «نعم» یا «لا» استفاده می‌کنیم.
من	من هو؟ (کیست?)	من هو؟	چه کسی	نام یا سمت شخص می‌آید: هُ سعید.
ما	ما هذا؟	ما هذا؟	چه چیز	نام یا سمت شیء می‌آید: هذا قلم.
لمن	لمن هذه الحقيقة؟	لمن هذه الحقيقة؟	مال چه کسی	از «لـ» + نام صاحب آن وسیله استفاده می‌کنیم: لعباس
أين	أين الولد؟	أين الولد؟	كجا	از «فوق، تحت، أمام، خلف، وراء، جانب، عند، حول، بين، في، على، على اليمين، على اليسار، هنا، هناك» استفاده می‌کنیم: خلف الباب / في الحديقة.
من	من أين أنت؟	من أين أنت؟	از کجا، اهل کجا	1- «من» + اسم شهر یا کشور: من مصر 2- اسم شهر یا کشور + ی: مصری عدد می‌آید: خمسة.
كم	كم كتاباً هنا؟	كم كتاباً هنا؟	چند	معمولًاً از «بـ» + کلمه بیانگر حالت استفاده می‌کنیم: بخیر.
كيف	كيف حالك؟	كيف حالك؟	چطور، چگونه	نام شیء می‌آید: کتاب
ماذا	ماذا في يدك؟	ماذا في يدك؟	چه چیز	در دستت چه چیزی است؟ (چیست?)
لماذا	لماذا اشتريت؟	لماذا اشتريت؟	برای چه،	از «إـ: برای» یا «لأنـ: برای اینـکه» استفاده می‌کنیم؛ مانند: للهدية / لسفرة العلمية
لمن	لهم تذهبون؟	لهم تذهبون؟	چرا	از «اليوم، أمس، غد، صباح، غصر، ظهر، مساء، ليل، قبل، بعد» استفاده می‌کنیم: صباح اليوم
متى	متى وصلتم؟	متى وصلتم؟	کي، چه وقت	کی رسیدید؟

نحوه پرسن

عین السؤال غير المناسب لعبارة «ذهبَت زينبٌ إلى السوقِ مسأة لشراء الوسائلِ لصنعِ السفينَة الخشبيَّة».»

١ من ذهبَت إلى السوقِ؟

٢ كيف ذهبَت زينبٌ إلى السوقِ؟

٣ گزینه (٣) – برسی گزینه‌ها:

٤ چه کسی به بازار رفت؟ جواب زینب سؤال مناسب است: زیرا جواب آن در عبارت وجود دارد.

٥ زینب کجا رفت؟ جواب إلى السوق سؤال مناسب است.

٦ زینب چگونه به بازار رفت؟ جواب ندارد سؤال مناسب نیست. زیرا در عبارت از چگونگی رفتن صحبت نشده است.

٧ چه زمانی زینب به بازار رفت؟ جواب مسأة سؤال مناسب است.

نحوه نسبت

عین الخطأ عن الأجوية التالية:

١ كم كتاباً طالعت؟ ثلاثة كتب.

٢ متى وصلتم؟ قبل الظهر.

٣ من أين أنتم؟ نعم من مصر.

٤ لمن هذه الأقلام؟ لأخي.

٥ گزینه (٤) - «من أين» برای پرسش از «أهل کجا بودن» می‌آید. و در پاسخ آن «نعم» نداریم.

بررسی گزینه‌ها:

٦ چه وقت رسیدید؟ جواب پیش از ظهر (درست)

٧ چند كتاب مطالعه کردی؟ جواب سه كتاب (درست)

٨ شما از کجا (أهل کجا) هستید؟ جواب بله از مصر (نادرست)

٩ این مدادها برای چه کسی است؟ جواب برای برادرم (درست)

اعداد

اعداد عربی همانند فارسی به دو دسته تقسیم می‌شوند.

(١) اعداد اصلی (شمارشی)

این اعداد برای شمارش به کار می‌روند و در فارسی به این صورت شمرده می‌شوند:

واحد	اثنان، اثنین	ثلاث	أربع	خمس	ست	سبعين	ثمان	أحد عشر	اثنا عشر	يك	دو	سه	چهار	پنج	شش	هفت	ثنه	هشت	ساده	بیان	دوازده
(واحدة)	(اثنتان، اثننتين)	ثلاثة	أربعة	خمسة	ستة	سبعة	ثمانية	عشرة	(إحدى عشرة)	(اثنتا عشرة)	(واحدة)	(اثنتان، اثننتين)									

(٢) اعداد ترتیبی

که در فارسی به صورت مین و برای بیان ساعت به کار می‌روند.

اول (اولین)	دوم (دومین)	سوم (سومین)	چهارم (چهارمین)	پنجم (پنجمین)	ششم (ششمین)	هفتم (هفتمین)
هشتم (هشتمین)	نهم (نهمین)	دهم (دهمین)	یازدهم (یازدهمین)	دوازدهم (دوازدهمین)	دهم (دهمین)	نهم (نهمین)

معادل آن‌ها در عربی بر وزن «فاعل» می‌آید (البته به جز عدد «أول») که عبارتند از:

مذکر: الأول الثاني الثالث الرابع الخامس السادس السابع العاشر الحادي عشر الثاني عشر

مؤنث: الأولى الثانية الثالثة الرابعة الخامسة السادسة السابعة العاشرة الحادية عشرة الثانية عشرة

همان‌طور که شمارش اعداد اصلی و ترتیبی فارسی برای ماکاری ساده و آسان است شمارش معادل این اعداد به عربی را نیز باید بیاموزیم. این امر در درس بعد به طور کامل انجام خواهد شد.

ساعت شماری (ساعت خوانی)

پس از یادگیری اعداد ترتیبی حال نوبت آن است که خواندن ساعت را نیز بیاموزیم و در این قسمت ذکر چند نکته الزامی است:

- ١ برای ساعت کامل از کلمة «تماماً» استفاده می‌کنیم؛ مثلاً ساعت «يك» می‌شود: الواحدة تماماً.
- ٢ برای ساعت کامل به اضافه نیم از کلمة «وَ النّصْف» استفاده می‌کنیم؛ مثلاً ساعت «يك و نیم» می‌شود: الواحدة و النّصْف.
- ٣ برای ساعت کامل به اضافه ربع از کلمة «وَ الرّبْع» استفاده می‌کنیم؛ مثلاً ساعت «يك و ربع» می‌شود: الواحدة و الرّبْع.
- ٤ برای يك ربع مانده به ساعت کامل از عبارت «إِلّا رُبْعًا» استفاده می‌کنیم؛ مثلاً ساعت «يك ربع مانده به يك» می‌شود: الواحدة إِلّا رُبْعًا.

مفهوم تست

عَيْنِ عِبَارَةً جَاءَ فِيهَا مِنَ الْأَعْدَادِ التَّرْتِيبِيَّةِ:

٢ فِي السَّاعَةِ التَّاسِعِ دَهَبَنَا إِلَى الْمَكْتَبَةِ.

٤ جَاءَ خَمْسَةٌ ضَيْفٍ إِلَى بَيْتِنَا.

٢ گَزِينَهُ (٢) - اعْدَادٌ تَرْتِيبِيٌّ برَايِّ بَيَانِ سَاعَتِ نَيْزِ به كَارِ مَيْ روَنْد؛ «التَّاسِعَةُ» جَزوُ اعْدَادٌ تَرْتِيبِيٌّ است.

بررسی گَزِينَهَاتِ:

١ أَحَدُ عَشَرَ (اصلی) **ترجمه**: يازده بازیکن در ورزشگاه حاضر شدند.

٤ خَمْسَةٌ (اصلی) **ترجمه**: پنج میهمان به خانه‌مان آمدند.

٣ إِثْنَانِ (اصلی) **ترجمه**: من دو دوست در مدرسه دارم.

وزن و حروف اصلی

بسیاری از کلمه‌ها در عربی سه حرف اصلی دارند؛ مانند:

«حاکِم، مَحْكُوم، حَكِيم، حِكْمَة، مُحاكِمَة، حُكْمَة، أَحْكَام» که سه حرف اصلی آن‌ها «ح ک م» است.

«عَالِم، مَعْلُوم، عَلِيم، تَعْلِيم، أَعْلَم، عَلُوم، إِعْلَام» که سه حرف اصلی آن‌ها «ع ل م» است.

به این سه حرف که در کلمات تکرار شده‌اند «حروف اصلی» یا «ریشه» «مَادَة» کلمه می‌گویند. ریشه کلمات در بردارنده معنا و مفهوم اصلی آن است.

با دقّت در هم‌خانواده‌های یک کلمه می‌توان به حروف اصلی آن پی برد؛ اگر با دقّت به کلمه‌های «مُجَالَسَة، مَجَالِس، مَجَلس، إِجْلَاس، جُلُوس، جَلْسَة، جَلِيس» نگاه کنیم پی می‌بریم که سه حرف «ج ل س» در آن‌ها مشترک است.

حروف زائد

حروفی که به همراه حروف اصلی در یک کلمه می‌آیند «حروف زائد» نامیده می‌شوند. این حروف معنای جدیدی به کلمه می‌دهند.

وزن کلمات

بیشتر کلمات در زبان عربی وزن دارند. برای یافتن وزن کلمات کافی است به جای سه حرف اصلی به ترتیب حروف «ف، ع، ل» بگذاریم و سایر حروف را نیز در جای خودشان بنویسیم. شناخت وزن کلمات بسیار مهم است چرا که بیان‌گر معنای آن کلمه است به عنوان مثال وزن «فَاعِل» بیان‌گر صفت انجام دهنده کار و وزن «مَفْعُول» بیان‌گر صفت کسی یا چیزی است که کار روی آن انجام شده است. مانند: «ناصِر، يارِيَ كَنْتَهُ» «مَنْصُور: يارِي شده».

مثال

مُجَالَسَة	ج	أ	لَسَة
مُفَاعَلَة	ف	ع	أَلَة

وزن

كلمات

فاعِل

ناصِر، كَاتِب، قاتِل، عَابِد، ظَالِم، عَارِف، ضَارِب

مَفْعُول

مَنْصُور، مَكْتُوب، مَفْتُول، مَعْبُود، مَظْلُوم، مَعْرُوف، مَضْرُوب

مفهوم تست

ما هو وزن هذه الكلمات على الترتيب؟ «قرسيم - رسّام - مرسوم»:

٢ تَقْعِيل - فَعَال - مَفْعُول

٤ تَقْعِيل - فَعَال - مَفْعُول

٤ گَزِينَهُ (٤) - تَقْعِيل - فَعَال - مَفْعُول

١ تَقْعِيل - فَعَال - مَفْعُول

٣ تَقْعِيل - فَعَال - مَفْعُول

٣ تَقْعِيل / رَسَام **وزن** فَعَال / مَرْسُوم **وزن** مَفْعُول

نحوه نسخی

عین فعلاً يختلف في الوزن:

انقلاب ۲

انتشر ۴

استمع ۱

اقترح ۳

گزینه (۲) - وزن بابی فعل های داده شده را به روش زیر انجام می دهیم:

انقلاب حروف اصلی وزن انقلاب ۲

انتشر حروف اصلی وزن انقلاب ۴

استمع حروف اصلی وزن مع افتغل ۱

اقترح حروف اصلی وزن افتغل ق رح ۳

تركيب وصفی (موصوف و صفت)

«موصوف» اسمی است که پس از آن یک یا چند ویژگی می آوریم و این ویژگی صفت نامیده می شود، به عبارت دیگر اگر دو اسم در کنار هم بیانند و در ترجمه بین آنها، «ـ» باید و همچنان اسم دوم به توصیف و بیان ویژگی اسم اول بپردازد، اسم اول را «موصوف» و اسم دوم را «صفت» می گوییم.

نام دیگر صفت، «نعت» و نام دیگر موصوف «مَنْعُوت» است.

در سال یازدهم با یک نوع صفت به نام «جمله وصفیه» یا «صفت جمله» آشنا می شویم به طور خلاصه این که اگر فعلی پس از اسم نکرهای (اسم تنوین دار) باید و در ابتدای فعل نیز حرف «و، فـ» نباشد آن فعل را صفت می دانیم؛ مانند: جاء رجُل يضحك.

صفت جمله

دقت کنید که صفت از لحاظ تعداد و جنس و علامت و داشتن یا نداشتن «أ» (معرفه / نکره) باید مانند موصوف باید. البته همچنان که قبلآ آموختیم برای اسمهای «جمع غیر انسان» از صفت «مفرد مؤنث» استفاده می کنیم؛ مانند:

مُخْتَبِرٌ صَغِيرٌ : آزمایشگاهی كوجك
موصوف صفت صفت موصوف

الصَّنَاعَةُ الْجَدِيدَةُ : صنعت جدید
موصوف صفت صفت موصوف

طَلَابُ مُجَتَهِدُونَ : دانشجویانی كوشما
موصوف صفت صفت موصوف

الْكُتُبُ الْمُفَيَّدَةُ : كتابهای مفید
موصوف صفت صفت موصوف

نحوه نسخی

عین عباره لیست فيها صفة:

ساعدني المعلم في تعلم الدروس ۲

أحب ما زندران و غاباتها الجميلة ۱

هذه الغرفة لها نافذتان اثنتان ۴

حرف الصياد يقرأ عميقاً في المزرعة ۳

گزینه (۲) - ترجمه عبارت: معلم مرا در بادگیری درسها یاری کرد.

صفتها موجود در سایر گزینه ها:

(غاباتها الجميلة) (غابات + ها + الجميلة) **۱** تركيب وصفی بوده و «الجميلة» صفت است. ترجمه عبارت: ما زندران و جنگل های زیباییش را دوست دارم.(يقرأ عميقاً) **۲** وقتی دو اسم «تنوین» دار به هم وابسته شوند، موصوف و صفت هستند. ترجمه عبارت: شکارچی چاهی عمیق در مزرعه حفر کرد.(نافذتان اثنتان) **۴** «اثنتان» صفت «نافذتان» است.

دقت کنید که اعداد (۱) و (۲) حکم صفت را دارند. ترجمه عبارت: این اتاق، دو پنجره دارد.

تركيب اضافي (مضاف و مضافق إليه)

چنان‌چه دو اسم در کنار هم بیانند و در ترجمه بین آن‌ها «» بباید و هم‌چنین اسم دوم صفت اسم اول نباشد به این دو اسم به ترتیب «مضاف و مضافق‌الیه» گفته می‌شود.

نکته

اگر ضمیری به آخر اسمی پی‌سپد، صد در صد مضاف و مضافق‌الیه هستند.

نکته

دقت کنید که اسم‌های اشاره اگر قبل از اسمی بیانند تحت هیچ عنوان مضاف و مضافق‌الیه نیستند. مانند:

مُعَلِّمٌ مَا :	مُعَلِّمُنَا :	آزمایشگاه مدرسه :
مضاف مضافق‌الیه	مضاف مضافق‌الیه	مضاف مضافق‌الیه

طُلَابُ الجَامِعَةِ :	دانشجویانِ دانشگاه :	صُنْعَةُ الْوَرْقِ :
مضاف مضافق‌الیه	مضاف مضافق‌الیه	مضاف مضافق‌الیه

هذا الورد: این گل این دو کلمه مضاف و مضافق‌الیه نیستند. (به اسمی که بعد از اسم اشاره می‌آید «مُشار إِلَيْه» می‌گویند).

مضاف مضافق‌الیه

نحوه نسبت

عین عباره ماجاء فيها المضاف إليه:

۱ خير الأمور أوسطها.

۲ فرح الولد بعد النجاح.

۳ گزینه (۲) - در گزینه (۲) دو اسمی که کنار هم آمده باشند، اصلاً وجود ندارد. پس گزینه (۲) جواب است. ترجمه عبارت: روزی به نفع ما و روزی به ضرر ماست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۴ «خير + الأمور»، «أوسط + ها» مضاف و مضافق‌الیه ترجمه عبارت: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست.

۵ «بعد + النجاح» مضاف و مضافق‌الیه ترجمه عبارت: پس بعد از موفقیت شاد شد.

۶ «خاتم + ها» مضاف و مضافق‌الیه ترجمه عبارت: زن انگشت‌ش را در صندوق گذاشت.

تركيب وصفی اضافی

گاهی اوقات یک اسم به صورت همزمان مضافق‌الیه و صفت می‌گیرد یعنی هم موصوف است و هم مضاف! در این حالت، در زبان عربی پس از اسم مضاف و موصوف، ابتداء مضافق‌الیه را می‌آوریم و سپس صفت را! البته در ترجمه فارسی کاملاً بر عکس است یعنی ابتداء صفت را می‌آوریم و سپس مضافق‌الیه را. مانند:

أَخْتَيِي الْكَبِيرَةُ: خواهِي بزرگم.
موصوف مضافق‌الیه صفت موصوف صفت مضافق‌الیه
(مضاف)

أَخْتَيِي الأَصْغَرُ: برادر کوچک‌ترم.
موصوف مضافق‌الیه صفت موصوف صفت مضافق‌الیه
(مضاف)

نکته‌های ترجمه

۱ «هو» و «هي» در جمله‌هایی مانند «من هو المديّر؟» و «من هي المديّر؟» و «ما هو المشكّل؟» و «ما هي المشكّل؟» ترجمه نمی‌شود؛ پس ترجمه این جمله‌ها به صورت «مدیر کیست؟» یا «مدیر چه کسی است؟» و «مشکل چیست؟» صحیح است.

۲ اصطلاح «عليكِ بـ» به معنای «بر تو لازم است»، «تو باید» است؛ مانند: عليك بالخروج: بر تو لازم است خارج شوی، تو باید خارج شوی.

۳ فعل مضارع بیانگر زمان حال و آینده است و با افودن «ـ» یا «ـوف» یا «ـن» بر سر آن فقط بر آینده دلالت می‌کند و در ترجمه آن از فعل «خواه ...» استفاده می‌شود. مانند: أكتُب: می‌نویسم؛ ساكتُب، سوقَ أكتب: خواهم نوشتم، لَنْ أُثْنِر: نگاه نخواهم کرد.

نحوه نسبت

عین الخطأ:

- ١ من هو مسؤول المختبر في هذا المَسْوَقِ؟: مسئول آزمایشگاه در این درمانگاه کیست؟
- ٢ ما هي نظرتك حول كتابة المقالة الجديدة؟: نظر تو در مورد نوشتن مقاله جدید چیست؟
- ٣ عليك بحفظ القيم الأخلاقية في المجتمع؟: شما باید ارزش‌های اخلاقی را در جامعه حفظ کنید.
- ٤ سوف أسافر في عطلة الصيف إلى مدينة مشهد: در تعطیلی تابستان به شهر مشهد سفر می‌کنیم.
- ٥ گزینه (٤)

«سوف أساور» فعل مستقبل است چون از ترکیب «سوف + فعل مضارع» تشکیل شده است و در ترجمه آن از فعل «خواه...» استفاده می‌کنیم.
ترجمه عبارت: در تعطیلی تابستان به شهر مشهد سفر خواهیم کرد.

«ما» چند کاربرد دارد:

- ١ برای منفی کردن فعل ماضی؛ مانند: «ما سَمِعْنا: نَسْنِيَدِيم»
- ٢ «ما» به معنای «چیست؟» مانند: ﴿ما تَلَكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى﴾ «ای موسی آن چیست در دست راست؟»
- ٣ «ما» به معنای «هرچه» مانند: «ما تَنْعَلُ يَغَلِّمُ اللَّهُ: هرچه که انجام دهی خداوند آن را می‌داند.»
- ٤ فعل در ابتدای جمله حتماً به صورت مفرد به کار می‌رود و اگر انجام دهنده آن، اسم مثنی یا جمع باشد، آن فعل به صورت جمع ترجمه می‌شود؛ مانند:
تعلَّمْ هاتَنِ الْفَلَاحَتَنِ فِي الْمَرْزِعَةِ: این خانم‌های کشاورز در مزرعه کار می‌کنند.
- ٥ گاهی کلمه «عند» یا «لِـ» برای مالکیت به کار می‌رود، یعنی به صورت «دارم، داری، ...» ترجمه می‌شوند، هم‌چنین برای بیان این مفهوم در زمان گذشته از «کانَ + عندَ» یا «کانَ + لِـ» استفاده می‌کنیم.
- ٦ مانند: عِنْدَكُمْ بَيْتٌ كَبِيرٌ: خانه بزرگی دارید. / لِـكَ خَاتَمٌ فِضَّيٌّ: مادرم انگشتی نقره‌ای دارد. / لَنَا مَكْتَبَةٌ: ما کتابخانه‌ای داریم. / كَانَ لَكَ كِتَابٌ: کتابی داشتی.
- ٧ دقت گندم: به شکل منفی الگوهای ذکر شده و شیوه ترجمه آنها نیز توجه کنید.
- ٨ لَيَسْ لَنَا سُؤَالٌ: سؤالی نداریم / ما کانَ عَنْهُمْ جوابٌ صَحِيحٌ: جواب درستی نداشتند / لَيَسْ عَنِي صَدِيقٌ فِي الْمَدْرَسَةِ: دوستی در مدرسه ندارم.
- ٩ دلال: از دقت در مثال‌های بالا در می‌یابیم که برای منفی کردن الگوی «داشتن» اگر در زمان حال باشد از فعل «لَيَسْ» استفاده می‌کنیم و اگر مربوط به گذشته باشد، فعل «کانَ» را مانند سایر فعل‌های ماضی با «ما» منفی می‌کنیم.
- ١٠ گزینه (٤) - ترجمه درست سایر گزینه‌ها:

عین الصحيح:

- ١ لَهَا الْبَيْتُ غَرْفٌ كَثِيرَةٌ وَ لَهُ مَطْبَخٌ كَبِيرٌ: برای این خانه اتاق‌های بسیاری بود و آشپزخانه بزرگی داشت.
- ٢ هل عَنْدَكُمْ مَكَانٌ لِـيَبْيَعُ الْفَوَاكِهِ؟: آیا نزد شما جایی برای فروش میوه‌ها وجود دارد؟
- ٣ هَجَمَ الْأَعْدَاءُ عَلَى مَنَاطِقَ قَرِيبَةٍ مِنْ بَلْدِنَا: دشمنان بر مناطق نزدیکی از کشورمان حمله کرد.
- ٤ هَذَا الْكَلَامُ الْمُنْقُولُ يَحْتَوِي عَلَى نَكَاتٍ مُهِمَّةٍ: این سخن نقل شده حاوی نکته‌های مهمی است.
- ٥ گزینه (٤) - ترجمه درست سایر گزینه‌ها:

- ١ این خانه اتاق‌های بسیاری دارد و آشپزخانه بزرگی دارد. (لـ دارد)
- ٢ آیا شما جایی برای فروش میوه‌ها دارید؟ عَنْدَكُمْ دارید

٣ دشمنان بر مناطق نزدیکی از کشورمان حمله کردند. (هَجَمَ دارد) حمله کردند (با فاعل جمع (الأعداء)، جمع ترجمه می‌شود).

عین الصحيح عَنِ التَّرْجِمَةِ: «ما كانت عندي نقود كثيرة حتى أسعادك في حل المشاكل.»

- ١ نزد من پول‌های زیادی نبود تا در حل مشکل به تو باری رسانم.
- ٢ پول زیادی نداشتم تا به تو در حل مشکلات کمک کنم.
- ٣ پول زیادی پیش نیست تا به تو در حل مشکلات کمک نمایم.
- ٤ گزینه (٢) - «ما كانت عندي» عدم مالکیت را در گذشته بیان می‌کند پس معنی درست آن «نداشتم» است. که در گزینه‌های (١) و (٣) و (٤) نادرست ترجمه شده است. «المشاكل» در گزینه‌های (١) و (٣) مفرد ترجمه شده است، که نادرست است.

﴿مَعْوِلاً﴾ وزن «فاعِل» به معنای «انجام دهنده یا دارنده حالت» است و در ترجمه اسمهای بر وزن «فاعِل» از پسوندهایی مانند «ا، ار، گر، گار، نه و ...» استفاده می‌کنیم؛ مانند: حامد: ستاینده، عالم: دانا، ظالم: ستمگار، خالق: آفریدگار

و وزن «مَفْعُول» به معنای «انجام شده» است و در ترجمه آن بیشتر از «شده» استفاده می‌کنیم؛ مانند: محمود: ستوده شده، مَنْقُول: نقل شده

﴿فَعْل﴾ فعل «کَانَ» گاهی پیش از فعل مضارع می‌آید و معادل ماضی استمراری در فارسی می‌شود؛ مانند:

﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكُنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ و خدا به آنها ستم نکرد، ولی خود به خویشتن ستم می‌کردد.

برخی موارد دیگر که باید به آنها در نکات ترجمه دقت کنیم:

﴿تَرْجِمَةُ اسْمَهَا إِشَارَةٍ﴾

اگر بعد از اسم اشاره جمع، اسم «ال» دار بباید، اسم اشاره به صورت مفرد، ترجمه می‌شود؛ مانند: «هُؤلَاءِ الْمَوْظُفُونَ»: این کارمندان

اما اگر بعد از اسم اشاره، اسم بدون «ال» بباید، اسم اشاره به همان صورت جمع ترجمه می‌شود؛ مانند: «هُؤلَاءِ مُوْظَفُونَ»: این‌ها کارمندانی هستند.

نحوهٔ تفسی

عین الخطأ في ترجمة أسماء الإشارة:

١ ذاك هو الله. آن

٢ هذه رسائل جديدة. این‌ها

٣ هنا نباتات. این‌جا

٤ گزینهٔ (٣) - «أولئك» اسم اشاره جمع است و پس از آن اسم «ال» دار «الجُنُود» آمده است، بنابراین باید به صورت مفرد «آن» ترجمه شود. (آن سربازان)

٥ ذاك «ذلك» گاهی به صورت مخفف به کار می‌رود ذاك

٦ تكده

٧ «علی» گاهی به معنای «به زیان» و «إِلَيْكُ» گاهی به معنای «به سود» است؛ مانند:

الدَّهْرُ يَوْمَنِي، يَوْمَ لَكَ و يَوْمَ عَلَيْكُ. روزگار دو روز است، روزی به سود تو و روزی به زیان تو.

اسم روزهای هفته به عربی

أيام الأسبوع: روزهای هفته

شنبه	الأحد	الاثنين	الثلاثاء	الأربعاء	الخميس	الجمعة
السبت	الأحد	الاثنين	الثلاثاء	الأربعاء	الخميس	الجمعة

نحوهٔ تفسی

«أيام الأسبوع ..... أيام و اليوم الثالث في الأسبوع يوم .....» عين الصحيح للفراغين:

١ ستة - الأحد

٢ سبعة - الثلاثاء

٣ سبعة - الأربعاء

٤ ثمانية - الاثنين

٥ گزینهٔ (٣) - ترجمه عبارت: روزهای هفته، هفت روز است و روز سوم در هفته روز دوشنبه است.

اسم فصل‌ها به عربی

فصول السنة: فصل‌های سال

زمستان	پاییز	تابستان	بهار
الشتاء	الحريف	الصيف	الربيع

اسم رنگ‌ها به عربی

الألوان: رنگ‌ها

زرد	سبز	قرمز	آبی	سیاه	سفید	مذکور
أصفر	أخضر	أحمر	أزرق	أسود	أبيض	مؤنث
صفاء	حضراء	حمراء	رُزقاء	سوداء	بيضاء	

نحوهٔ تسلی

عین الخطأ في استعمال الألوانِ:

أوراق الأشجار في الربيع خضراء.

قشر المشمش باللون الأحمر.

گرینه (۳) – ترجمه گزینه‌ها:

برگ‌های درختان در بهار سبز هستند.

پوست زردآلوا به رنگ قرمز است.

ترجمه عبارات مهم

ستایش از آن خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفید و تاریکی‌ها و روشنایی را بنهاد.	﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالْتَّوْرَ﴾
به آن درخت نگاه کن که دارای شاخه‌های تر و تازه است.	انظر لِتُلْكَ الشَّجَرَةِ / ذات الْعُصُونِ الظَّرِبةِ.
چگونه از دانه‌ای رشد کرد و چگونه [تبديل به] درختی شد؟	كَيْفَ نَمَتْ مِنْ حَيَّةٍ / وَ كَيْفَ صَارَتْ شَجَرَةً.
پس جستجو کن و بگو این چه کسی است که از آن میوه را بیرون می‌آورد؟	فَابَحْثُ وَ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي / يُخْرِجُ مِنْهَا التَّمَرَهُ.
و نگاه کن به خورشیدی که پاره آتش آن، فروزان است.	وَ انْظُرْ إِلَى الشَّمْسِ الَّتِي / جَدَوْتُهَا مُسْتَعِرَهُ.
در آن نور و به واسطه آن حرارتی گسترش یافته وجود دارد.	فيها ضياءً وَ بِهَا / حَرَارةً مُنْتَشِرَهُ.
این کیست که آن را در هوا مانند پاره‌آتش به وجود آورده است.	مَنْ ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا / فِي الْجَوَّ مِثْلَ الشَّرَرِهِ.
دارای دانشی کامل و قدرتی پرتوان است.	ذُو حِكْمَةٍ بِالْغَيِّ / وَ قُدرَةٍ مُقتَدِرَهُ.
به شب نگاه کن پس چه کسی در آن ماهش را به وجود آورده؟	انظُرْ إِلَى اللَّيلِ فَمَنْ / أَوْجَدَ فِيهِ قَمَرَهُ.
و آن را با ستارگانی مانند مرواریدهای پراکنده زینت بخشید؟	وَ زَانَهُ بِانْجِمٍ / كَالَّدَرَرِ الْمُنْتَشِرَهِ .
به ابر نگاه کن؛ پس چه کسی از آن بارانش را فرود آورده؟	وَ انْظُرْ إِلَى الغَيمِ فَمَنْ / أَنْزَلَ مِنْهُ مَطَرَهُ.
پس زمین را به وسیله آن پس از غبار آلودگی، سرسبز گردانید.	فَصَيَّرَ الْأَرْضَ بِهِ / بَعْدَ اغْبَرٍ حَصَرَهُ
و به انسان بنگر و بگو چه کسی در آن دیده‌اش را شکافت؟	وَانْظُرْ إِلَى الْمَرِءِ وَ قُلْ / مَنْ شَقَّ فِيهِ بَصَرَهُ

او کیست که آن را به نیروی اندیشمندی مجّہز ساخته است؟	مَنْ ذَا الَّذِي جَهَّزَهُ بِقُوَّةٍ مُّفْتَكِرَةٍ
او همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.	ذاك هو اللَّهُ الَّذِي أَنْعَمَهُ مُنْهَمَةً
و برای من یادی نیکو در آیندگان قرار بده.	﴿وَاجْعَلْ لِي لِسانَ صِدِّيقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾
ای کسانی که ایمان آورده‌اید برای چه می‌گویید آنچه را که انجام نمی‌دهید.	﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آتَوْا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾
به کسی که در زمین است رحم کن تاکسی که در آسمان است به تو رحم کند.	إِرْحَمْ مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحُمُكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ.
به آن چه گفته است بنگر و به آن که گفته است ننگر.	أُنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ و لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ.
هرگاه فرومایگان به فرمانروایی برسند شایستگان هلاک می‌شوند.	«إِذَا مَلَكَ الْأَرَادِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ.»
هرکس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند.	«مَنْ زَرَعَ الْعَدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ.»
هرگاه بر دشمنت توانند شدی بخشیدن او را شکری برای قدرت یافتن بر او قرار بده.	إِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ، فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شَكْرًا لِّلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ.
و کار نیکو انجام دهید به راستی که من به آن چه که انجام می‌دهید آگاه هستم.	﴿وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلَيْمٌ﴾
پروردگارا! ما را همراه قوم ستمکاران قرار مده.	﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾
«به بسیاری نمازشان و روزه‌شان و بسیاری حجّ [شان] نگاه نکنید ... ولی به درستی سخن و ادای امانت (امانت داری) نگاه کنید.»	«لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَصَوْمَهِمْ وَكَثْرَةِ الْحَجَّ ... وَلَكِنْ أَنْظُرُوا إِلَى صِدِّيقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأُمَانَةِ».»
«برای دنیاگاه چنان کار کن که گویی همیشه زندگی می‌کنی و برای آخرت چنان کار کن که گویی فردا می‌میری.»	«أَعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَائِنَكَ تَعِيشُ أَبْدًا وَأَعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَائِنَكَ تَمَوْتُ غَدًا.»
دانش را طلب کنید گرچه در چین باشد پس طلب دانش واجب است.	أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّينِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ.
و در آفرینش آسمان‌ها و زمین‌اندیشه می‌کنند، پروردگارا!ین را بیهوده نیافریدی.	﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بِاطِّلَالًا﴾

وازگان و اصطلاحات

الدواء: دارو	البطارقة: باتری	آخرین: آیندگان
ترجمه: درآرد (مضارع: يُتَرَجِّمُ / مصدر: إخراج) ذا: این «من ذا: این کیست؟»	ترجمه: ترجمه کرد (مضارع: يُتَرَجِّمُ / مصدر: ترجمة)	آخر: درآرد
تعازف: آشنایی با همدیگر	ذات: دارای	أداء الأمانة: امانتداری
ذاک: آن	تعیش: زندگی می‌کنی	الأزادل: فرومایگان
زان: زینت داد (مضارع: يَزِينُ / مصدر: زَيْنٌ)	تموت: می‌میری	إغبار: تیره‌رنگی، غبار‌آلودگی
درز: کاشت	جذوة: پاره آتش	الأفضل: شایستگان
شراء: خریدن	جعل: قرار داد	أنزل: نازل کرد (مضارع: يَنْزِلُ / مصدر: إنزال)
جهه: مجّہز کرد (مضارع: يُجَهِّزُ / مصدر: تجهیز)	شارة: اختر، (پاره آتش)	أن: که ... «أن أَسَافِرَ: که سفر کنم»
شق: شکافت (مضارع: يَسْقُّ)	حصد: درو کرد	إنتفع: سود برد (مضارع: يَنْتَفِعُ / مصدر: إنتفاع)
صارت: شد (صار، یَصِيرُ)	خلق: آفرید	أوحد: پدید آورد (مضارع: يُوَحِّدُ / مصدر: إيجاد)
صدق الحديث: راستگویی	الخسران: زیان	إلى اللقاء: به امید دیدار
داز: چرخید (مضارع: يَدْوِرُ / مصدر: دَوْرَان)	صوم: روزه	بالغ: کامل
ذر: مروارید (جمع: ذَرَر)		

مَطَرٌ: باران	قَاعَةٌ: سالن	ضَيْئَ: گردانید
مَعَ الْأَسْفِ: متأسفانه	كَثَّلٌ: كشت (مضارع: يَكْتُلُ / مصدر: قَتْلٌ)	الظَّيْنِ: كشور چین
مَعْجَمٌ: واژه‌نامه	قَدْرَتٌ: قدرت یافته	صَحْ: بگذار
مُفْتَكِرَةٌ: اندیشمند	كَوْتَاهٌ: کوتاه	ظَلَّمَاتٌ: تاریکی‌ها (جمع «الظلمة»)
مُلْكٌ: فرمانروایی کرد	قَلْ: بگو	ضِيَاءٌ: روشنایی
كَمَلٌ: تکمیل کن، کامل کن (كَمَلٌ، يُكَمِّلُ، تَكَمِّيلٌ)	كَمَلَةٌ: ریزان	الغَدَوَانِ: دشمنی
مَوْظَفٌ: کارمند	لِسَانٌ صَدِيقٌ: یاد نیکو	عَفْوًا: ببخشید
نَامٌ: خوابید	اللَّغْةٌ: زبان	عَلِيمٌ: آگاه
نَجْمٌ: ستاره (جمع: نُجُوم، أَنْجُم)	لِهَمٌ: مشخص کرد (مضارع: يَعْيَّنُ / مصدر: لَهَمَ)	عَيْنٌ: تعیین
نَقْشٌ: متن	مُتَرَاكِمٌ: فشرده شده	غَالِيٌ: گران قیمت
نَسِيرَةٌ: ترو تازه	كَوْشاٌ: کوشما	غَدَّاً: فردا
نَعْمَةٌ: نعمت (جمع: أَنْعَمُ، نِعَمٌ)	مَرْاجِعَةٌ: مرور کردن	عَضْنٌ: شاخه (جمع: غُصون، أَعْصَان)
نَمَاءٌ: رشد کرد (مضارع: يَنْمُو / مصدر: نَمَّمَ)	الْقَرْءَانُ: انسان	عَيْمٌ: ابر (متراծ: سحاب)
نَهَايَةٌ: پایان	مَسْتَعِزَّةٌ: فروزان	فَائِزٌ: برنده، پیروز
نَهَّاكٌ: هلاک شد	مُسْتَعِينٌ: یاری جوینده (مُسْتَعِينًا بِ: با کمک)	فَرَاغٌ: جای خالی
يَخْرُجُ: درمی آورد (ماضی: أَخْرَجَ / مصدر: إخراج)	مَسْرُورٌ: خوشحال	فَرِيقَةٌ: واجب شرعی
يَمْبَيْنٌ: راست	مَسْمُوحٌ: مجاز	فُسْتَانٌ: پیراهن زنانه
	مَطَارٌ: فرودگاه	

كلمات متراծ

مَرءٌ = إِنْسَان (انسان)	صَارَتْ = أَصْبَحَت (شد، گردید)	إِجْعَلْ = ضَعْ (قرار بدہ)
مَسْمُوحٌ = جائز (مجاز)	ضِيَاءٌ = نُور (نور، روشنایی)	بَحْثَ عَنْ = فَتَّش (جستجو کرد)
مَسْرُورٌ = فَرَح (خوشحال)	ظَلَّمَةٌ = ظَلَام (تاریکی)	جَذْوَةٌ = شَرَزَة (پاره آتش)
مُجْتَهِدٌ = مُجِد (کوشما، پرتلاش)	عَدْوَانٌ = عَدَاوة (دشمنی)	خُسْرَانٌ = ضَرَر (ریان)
	عَيْمٌ = سَحَاب (ابر)	ذَاتٌ = صَاحِب (صاحب، دارا)
	فَائِزٌ = نَاجِح (موفق، پیروز)	رَقَدٌ = نَام (خوابید)

كلمات متضاد

ضِيَاءٌ (نور، روشنایی) ≠ ظَلَّمَةٌ (تاریکی)	أَبْيَضٌ (سفید) ≠ أَسْوَدٌ (سیاه)
عَدْوَانٌ (دشمنی) ≠ صَدَاقَةٌ (دوستی)	أَرْضٌ (زمین) ≠ سَمَاءٌ (آسمان)
غَالِيٌ (گران) ≠ رَحِيمٌ (ازلن)	بَالِغٌ (کامل) ≠ نَاقِصٌ (ناقص)
قَبِيحٌ (زشت) ≠ جَمِيلٌ (زیبا)	بِدَائِيَةٌ (آغاز) ≠ نِهَايَةٌ (پایان)
قَصِيرٌ (کوتاه) ≠ طَوِيلٌ (بلند)	بَعِيدٌ (دور) ≠ قَرِيبٌ (نزدیک)
لَيلٌ (شب) ≠ نَهَارٌ (روز)	بَيْعٌ (فروختن) ≠ شِراءٌ (خریدن)
مَمْنُوعٌ (ممنوع) ≠ مَسْمُوحٌ (مجاز)	حَرَبَنٌ (ناراحت) ≠ مَسْرُورٌ (خوشحال)
يَخْرُجُ (خارج می‌کند، در می‌آورد) ≠ يَدْخُلُ (داخل می‌کند، وارد می‌کند)	رَاسِبٌ (مردود) ≠ نَاجِحٌ (موفق، پیروز)
يَسَارٌ (چپ) ≠ يَمْبَيْنٌ (راست)	رَزَعٌ (کاشت) ≠ حَصَدٌ (برداشت کرد)
	سُرُورٌ (شادمانی) ≠ حُزْنٌ (غم)

جمع‌های مکثت

ترجمه	مفرد	جمع	ترجمه	مفرد	جمع	ترجمه	مفرد	جمع
مروارید	دُرْ	دُرَر	نعمت	نِعْمَةٌ	أَنْعَمْ	سخن	حَدِيثٌ	أَحَادِيثٌ
درس	دَرْسٌ	دُرُوسٌ	روز	يَوْمٌ	أَيَّامٌ	سنگ	حَجَرٌ	أَحْجَارٌ
عقربه ساعت	عَقْرَبٌ	عَقَارِبٌ	تركيب	تَرْكِيبٌ	تَرَكِيبٌ	دوست	صَدِيقٌ	أَصْدِقَاءٌ
شاخه	غُصْنٌ	غُصُونٌ	کوه	جَبَلٌ	جِبَالٌ	کار	فِعلٌ	أَفْعَالٌ
لباس، جامه	مَلْبَسٌ	مَلَابِسٌ	جمله	جُمْلَةٌ	جُمْلَاتٌ	رنگ	لَوْنٌ	أَلوانٌ
دارو	ذَوَاءٌ	أَدْوِيَةٌ	حرف	حَرْفٌ	حُرُوفٌ	ستاره	نَجْمٌ	أَنْجُمٌ
واجب شرعی	فَرِيَضَةٌ	فَرِائِضٌ	فصل	فَصْلٌ	فُصُولٌ	عدد	عَدْدٌ	أَعْدَادٌ
متن	نَصٌّ	نُصُوصٌ	شایسته	أَفْضَلٌ	أَفْاضِلٌ	فرومایه	أَرْذَلٌ	أَرَادِيلٌ

كلمات مشابه

مَطَارٌ: فروندگاه	فَرَاغٌ: جای خالی	عَيْنٌ: مشخص کن	حَرِيقٌ: آتش‌سوزی
طَائِرَةٌ: هواپیما	فِرَاقٌ: دوری	عَيْنٌ: چشم، چشمہ	إِحْرَاقٌ: سوختن
طَائِرٌ: پرنده	فَرِيبٌ: نزدیک	الْعَدَاءُ: ناهار	مُحْرَقَةٌ: آتش گرفته
يَدُورُ: می‌گردد	رَقِيبٌ: نگهبان	غَدَاءُ: فردا	رَقْدٌ: خوابید
الدُّرْرُ: مرواریدها	فَقِيرٌ: کوتاه	قُدْرَةٌ: قدرت	قَدْرٌ: توانست
	صَغِيرٌ: کوچک	مُقْنَدَرَةٌ: توانا	أَدَاءٌ: انجام
		تَقْدِيرٌ: سرنوشت	دَوَاءٌ: دارو
			دَاءٌ: بیماری

كلمات عربی به عربی

ماه: ستاره‌ای است که به دور زمین می‌چرخد و نورش از خورشید است.	الشَّرْءَةُ: قطعة من النار.
الشَّمْسُ: جَذْوَهُهَا مُسْتَعِرَّةٌ فِيهَا ضِيَاءٌ وَ بِهَا حَرَاءٌ مُنْتَشِرٌ.	زبانه آتش: تکه‌ای از آتش.
خورشید: پاره آتش آن، فروزان است در آن روشنی و نور است و به وسیله آن، گرمایی پراکنده می‌شود.	الْعَيْمَ: بخارٌ متراكمٌ في السماء ينزلُ منه المطر.
الدُّرْرُ: من الأحجار الجميلة الغالية ذات اللون الأبيض.	ابر: بخاری به هم فشرده در آسمان که از آن باران می‌بارد.
مرواریدها: از سنگ‌های زیبای گران‌بها، دارای رنگ سفید.	الْفُسْتَانُ: من الملابس النسائية.
	پیراهن زنانه: از لباس‌های زنانه.
	الْقَمَرُ: كوكب يدور حول الأرضِ و ضياؤه من الشّمسِ.

دریسش‌های چهارگزینه‌ای

وارگان

١- عین الصحيح في الترجمة: **«وَاجْعُلْ لِي لِساناً صِدِيقاً فِي الْآخِرَةِ»**

(٤) راستگویی - آیندگان

(٣) یاد نیکو - آیندگان

(٢) یاد نیکو - دیگران

٢- عین الصحيح في ترجمة الكلمات المعينة: **«صَيَّرَ اللَّهُ الْأَرْضَ بِالْمَطَرِ خَحْرَةً بَعْدَ اغْبَرَاهَا».**

(٤) می شود - باطرافت - سیاهی‌ها

(٢) گردوخاک - سرسیز - غبار‌الودگی

(٣) تغیرداد - زیبا - جنبوچوش

(٤) تنها - نازک

(٣) میوه‌ها - پربار

(٢) ریشه‌ها - متراکم

(١) شاخه‌ها - تر و تازه

٤- «القمر كوكب ..... حول الأرض و ضياء من الشمس». عين الصحيح للفراغ:

(٤) يَحْضُد

(٣) يَزِكِّبُ

(٢) يَعْيَشُ

٥- «عَصَفَتْ رِياحٌ شَدِيدَةٌ فَظَهَرَتْ سَوَادَةٌ فِي السَّمَاءِ». عين الصحيح للفراغ:

(٤) مَطَرٌ

(٣) نَجْمٌ

(٢) قَمْرٌ

(١) غَيْمَةٌ

٦- «وَانْفَرَ إِلَى الشَّمْسِ الَّتِي / جَذَوْتُهَا مُسْتَعْرَةً» عين الصحيح:

(٤) روشنایی - پرور

(٣) پاره آتش - فروزان

(٢) اخْغَرُ - روشنایی

(١) آتش - نورانی

٧- عین الخطأ في الترجمة:

(٢) مع السلامة: به سلامت / مع الأسف: متأسفانه

(١) صباح الحَيْر: صبح به خير / أنا بِحَيْرٍ: من خوب

(٤) تعازف: رودرياستی / زمان: داستان بلند

(٣) إلى اللقاء: به اميد دیدار / عفوأ: ببخشید

٨- «..... مِنَ الْأَحْجَارِ الْجَمِيلَةِ الْغَالِيَةِ ذَاتِ اللَّوْنِ الْأَيْضِيِّ». عين الصحيح للفراغ:

(٤) الشَّرْرَة

(٣) الدُّرُرُ

(٢) السَّمَاءُ

(١) الفستان

٩- «لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابِ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ». عين الصحيح في ترجمة الكلمات المعينة:

(٤) وارد نشوید - درها

(٣) دخالت نکنید - بخش‌ها

(٢) وارد نشوید - پنجره‌ها

(١) وارد نشو - درها

١٠- عین الخطأ:

(١) طعام نأكله في الصباح: الفطور

(٣) من الكواكب الجميلة التي تظهر في السماء مساماً: التمثال

١١- عین الخطأ:

(١) الصين: بلاد كبيرة جداً في سرق آسيا.

(٣) الفريق: مجموعة من الرياضيين أو جماعة من الزملاء في العمل.

١٢- عین الخطأ عن الألوان:

(١) عندما نشاهد السحاب الأسود في السماء نفهم أن المطر سيبدأ.

(٣) نحن نشاهد السماء باللون الأصفر.

١٣- عین الخطأ في الترجمة:

(١) شاهدت صديقي في قاعة المطار. سالن

(٣) هؤلاء الفلاحون رقدوا تحت الشجرة نهاراً. خوابیدند

١٤- عین عباره جاء فيه المتضاد:

(١) جلس على على اليسار وجلست خديجة جنبه.

(٣) استخدام الجوال في هذا المكان سموم للحاضرين.

١٥- عین الخطأ عن المتضاد للكلمات التي تحتها خط:

(١) نام الوالد في الساعة التاسعة ليلاً: رقد

(٣) إعمل لدنياك كأنك تعيش أبداً: تموت

(٢) هناك ظلمة شديدة في الغرفة لأنه ليس هناك مصباح: هنا

(٤) هذا التلميذ الرئيس أصبح حزيناً: الناجح

- ٢) زَقَدَ الْوَلَدُ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ صَبَاحًاً وَنَامَ الْوَالَدُ فِي السَّاعَةِ التَّاسِعِ لِيَلَاءُ.
٤) سَرَّ الصَّيادُونَ تِلْكَ الْبَئْرَ بِأَوراقِ كَثِيرٍ وَكَمَّهَا أَيْضًا بِالْغَصُونِ.

- ٢) الرَّصِيفُ: مَكَانٌ مَعَ الْخُطُوطِ الْواضِحةِ لِمَرْورِ النَّاسِ.
٤) الْغَيْمُ: كَهْرَبَاءٌ تَنْزَلُ مِنَ السَّمَاءِ مَعَ الرَّعدِ.

٢) أَوْجَدَ اللَّهُ لِلْمُخْلوقَاتِ نِعْمًا وَافْرَةً.

٤) شَاهَدَنَا كَوَاكِبٌ مُتَعَدِّدَةٌ فِي السَّمَاءِ لِيَلَاءُ.

- ٢) الدُّخَانُ: نَتِيَّةُ إِحْتِرَاقِ الْحَشْبِ وَغَيْرِهِ.
٤) الْمِشْمِشُ: فاكِهةٌ بِاللَّوْنِ الْأَرْزَقِ فِي الْسَّنَاءِ.

- ٤) بِخَيْرٍ وَالْحَمْدُ لِللهِ
٣) عَفْوًا، أَنَا بِخَيْرٍ

- ٤) نَعَمْ، أَنَا مِنْ مَصْرٍ
٣) كَيْفَ جِئْتَ؟

- ٤) سَنَةٌ
٣) إِثْنَا عَشْرٌ

١٦- عَيْنَ عِبَارَةٍ مَاجِاءَ فِيهَا الْمُتَضَادُ:

- ١) رَبَّنَا اكْتَبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدِّنِيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً.
٣) إِذَا مَلَكَ الْأَرَادُلُ هَلَّكَ الْأَفَاضُلُ.

١٧- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنَ الْمُتَضَادِ:

- ١) كُلُّ يَوْمٍ يَحْتَوِي عَلَى لَيلٍ وَنَهَارٍ!
٣) الْقِيَامُ وَالْقَوْدُونَ مِنْ أَعْمَالِ الْصَّلَاةِ!

١٨- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي تَوْضِيحِ الْمُفَرَّدَاتِ التَّالِيَّةِ:

- ١) الْجَامِعَةُ: مَكَانٌ لِلتَّعْلِيمِ الْعَالِيِّ بَعْدَ الْمَدْرَسَةِ.
٣) الشَّرَرَةُ: قِطْعَةٌ مِنَ النَّارِ.

١٩- عَيْنَ عِبَارَةٍ جَاءَ فِيهَا الْمُتَرَادُ:

- ١) إِسْتَقْدَمْنَا مِنْ ضِيَاءِ الشَّمْسِ وَهَذَا التَّوْرُ مُفِيدٌ لَنَا.
٣) هَذِهِ الْتَّمَرَاتُ الْلَّذِيْدَةُ قَبْلَهُ لِلْأَكْلِ.

٢٠- عَيْنَ جَوابًا مَاجِاءَ فِيهِ كَلْمَاتُ مُتَرَادِفَاتِ أَوْ الْمُتَضَادَاتِ:

- ١) كَانَتْ أَخْشَابُ الْبَيْتِ بِاللَّوْنِيْنِ الْأَحْمَرِ وَالْأَبْيَضِ وَغَيْرَمُنَاسِبِيْنَ لِلنَّوْمِ.
٣) هَذِهِ الْوَاجِبَاتُ الصَّعِيْبَةُ بِذَلِكِ التَّلَمِيْدِ الْمُتَالِيِّ، تُصِيْحُ سَهْلَةً جَدًّا.

٢١- عَيْنَ الْخَطَأِ عَنْ تَوْضِيحِ الْكَلْمَاتِ التَّالِيَّةِ:

- ١) الْبِئْرُ: يَحْفَرُهُ النَّاسُ فِي الْأَرْضِ لِاِكْتَسَابِ الْمَاءِ.
٣) الْرَّازِيبُ: طَالِبٌ لَا يَنْجَحُ فِي اِمْتَحَانَاتِهِ الْهَاهِيَّةِ.

٢٢- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «هَلْ سَافَرْتَ إِلَى إِبْرَانَ حَتَّى الْآن؟ .....»

- ١) فِي أَمَانِ اللَّهِ
٢) لَا، مَعَ الْأَسْفِ

٢٣- عَيْنَ السُّؤَالِ الْمُنَاسِبِ لِهَذِهِ الْعِبَارَةِ: «أَنَا مِنْ مَصْرٍ.

- ١) أَيْنَ سَافَرْتَ؟
٢) مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

٢٤- كَمْ شَهْرًا فِي كُلِّ فَصْلٍ:

- ١) ثَلَاثَةٌ

- ٢) أَرْبَعَةٌ

٢٥- لِقَنْ هَذِهِ الْحَقِيقَيْةُ الَّتِي عَلَى الْمِنْضَدَةِ؟ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْجَوابِ:

- ١) هُوَ مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ.
٢) أَنْتَ اشْتَرَيْتَ الْحَقِيقَيْةَ.

٢٦- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي هَذِهِ الْمَحَاوِرَةِ: «عَفْوًا، مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟»

- ١) أَنَا مِنْ الْجَمْهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِبْرَاهِيَّةِ.

- ٣) أَنَا مِنْ مَدِينَةِ إِصْفَهَانِ.

٢٧- عَيْنَ مَا لَيْسَ سُؤَالًا مُنَاسِبًا لِهَذِهِ الْعِبَارَةِ: «السَّائِحُ طَلَبَ أَنْ يَأْكُلَ الْحُبْزَ وَالْجُبْنَةَ فِي الْفَطُورِ فِي هَذِهِ الْفَنْدَقِ.»:

- ١) مَنْ أَرَادَ أَكْلَ الْحُبْزَ؟
٣) مَاذَا طَلَبَ السَّائِحُ؟

- ٢) أَيْنَ طَلَبَ السَّائِحُ أَنْ يَأْكُلَ الْحُبْزَ وَالْجُبْنَةَ؟
٤) لِمَذَا يَأْكُلُ السَّائِحُ الْحُبْزَ وَالْجُبْنَةَ؟

٢٨- عَيْنَ سُؤَالًا غَيْرِمُنَاسِبٍ لِهَذِهِ الْجَوابِ: «إِنَّهُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ وَأَصْلُهُ مِنْ إِصْفَهَانِ.»

- ١) مَنْ هُوَ؟

- ٢) أَتَعْرِفُ سَلْمَانَ الْفَارَسِيَّ؟

- ٣) مِنْ أَيْنَ سَلْمَانَ الْفَارَسِيَّ؟

- ٤) هَلْ لَكَ مَعْلَومَاتٌ عَنْ طَاقِ كَسْرَى؟

٢٩- عَيْنَ سُؤَالًا غَيْرِمُنَاسِبٍ لِهَذِهِ الْجَوابِ: «الْفَطُورُ مِنِ السَّابِعَةِ حَتَّى التَّاسِعَةِ وَهُوَ شَاءِيْ وَحُبْزٌ وَجُبْنَةٌ وَ.....»

- ١) كَيْفَ سَاعَةُ دَوَامِكَ؟

- ٢) مَا هُوَ طَعَمُ الْفَطُورِ؟

- ٣) مَتَى مَوْعِدُ الْفَطُورِ؟

- ٤) إِلَى مَتَى نَسْتَطِيعُ أَنْ نَأْكُلَ الْفَطُورِ؟

٣٠- عَيْنَ مَا لَيْسَ سُؤَالًا مُنَاسِبًا لِهَذِهِ الْعِبَارَةِ: «اِشْتَرَيْتُ بطاقةً بِخَمْسَةٍ وَعَشْرِينَ رِيَالًا عَبْرَ الإِنْتَرْنَتِ.»:

- ١) كَمْ مَبْلَغُ الْبَطاَقَةِ؟

- ٢) كَيْفَ اشْتَرَيْتُ الْبَطاَقَةَ؟

- ٣) مَاذَا اشْتَرَيْتُ عَبْرَ الإِنْتَرْنَتِ؟

- ٤) لِمَذَا اشْتَرَيْتُ الْبَطاَقَةَ؟

٣١- عين الخطأ في جواب هذا السؤال: «هل حضرتكم من العراق؟»

- (٢) نعم، جئت إلى العراق للمرة الثانية.
 (٤) نعم، أنا من مدينة «نجرف» في العراق.

(١) لا، أنا من الكويت.

(٣) لا، أنا إيراني.

٣٢- عين الصحيح لجواب هذه المحاورة: «هل لك معلومات من طاق كسرى؟ نعم، ..... .»

- (٢) قد أنشئ شاعران كبيران قضيتي عن مشاهدتهما من إيوان كسرى.
 (٤) المسافة من بغداد إلى المدائن سبعة وثلاثين كيلومتراً.

(١) إنَّه أحد قصور الملوك الساسانيين قبل الإسلام.

(٣) كان في هذا المكان مرقد سلمان الفارسي.

٣٣- عين اسم الاستفهام المناسب للفراغ: «..... رجلاً اشتراكوا في تنظيف الغابات الملعونة بالزبالة؟»

- (٤) متى (٣) كم (٢) لمن (١) كيف

٣٤- عين جواباً كله من أسماء الاستفهام:

- (٢) عند - من - لا - أين - أي
 (٤) لأن - لماذا - ما - أ - كم

(١) ماذا - في - إن - سوف

(٣) ما - لمن - متى - كيف - أين

٣٥- عين المناسب للفراغ: «..... تأكلين فطوزك؟ في الساعة السابعة إلا زبعاً»

- (٤) ماذا (٣) كيف (٢) متى (١) أين

٣٦- عين الخطأ (في جواب الأسئلة التالية):

- (٢) متى تذهبون إلى زيارة جدّكم؟ نذهب في الأسبوع القادم.
 (٤) لماذا عبرت من الرصيف المقابل فجأة؟ نعم، عبرت فجأة.

(١) يا تلاميذاتِ كم مرّة قرأتِ دروسكَ؟ عشر مراتٍ في كل يومٍ.

(٣) من قامت بطبخ الطعام عندما جاء الضيوف؟ المرأة الشيطان.

٣٧- عين الصحيح:

- (١) أمانة - أشعة - إخوة (٤) مؤثث

(٣) مساكن - غصون - سفائن (٤) جمع مذكر

٣٨- «عند بداية السنة الدراسية الجديدة علينا بـ..... دروس العام الماضي». عين الصحيح للفراغ:

- (٤) مراجعة (٣) بضاعة (٢) محافظة (١) مدارسة

٣٩- عين الصحيح للفراغات: «نأكل ..... في الصباح و ..... في الظهر و ..... في الليل.»

- (٤) الفطور - الغداء - العشاء (٣) العشاء - الغداء - الفطور (٢) الغداء - الفطور - العشاء

٤٠- عين الصحيح للفراغات: «لون الغراب ..... و لون السحاب ..... و لون الموز ..... و لون الشجر ..... .»

- (٢) أسود - أبيض - أزرق - أحمر (٤) أحمر - أزرق - أبيض - أسود

(٣) أزرق - أحمر - أبيض - أسود

٤١- عين الصحيح:

- (٤) أراذل = أفضل (٣) مجتهد ≠ مجيد (٢) البالغ ≠ الكامل (١) صُنْع = إجْعَل

٤٢- عين غير الصحيح عن مفرد الكلمات:

- (١) أحجار (٤) حجر (٢) أنعم (٤) نعمة

٤٣- عين عبارة الجموع المكسرة فيها أكثر:

(١) لهؤلاء الشعراء الإيرانيين أشعار ذات قيمة أدبية.

(٣) قسم المعلم الطلاب إلى ثلاثة أفرقة لتهيئة الأبحاث العلمية.

٤٤- عين جواباً فيه أنواع الجمع:

- (١) الشوارع مزدحمة و كان المسافرون منتظرین.

(٣) يجتمع الطالبون و الطالبات اللوازم الضرورية للسفرة العلمية.

٤٥- عين الجواب الصحيح: «كم الساعة؟ الساعة ..... .»

- (١) العاشرة و النصف

(٣) العاشرة تماماً

- (٢) العاشرة إلا زبعاً

- (٤) العاشرة و خمس دقائق

٤٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي إِعْلَانِ السَّاعَةِ:

- (١) ٨:٤٥ ← الثَّامِنَةِ إِلَّا رِبْعًا
 (٢) ٧:١٥ ← السَّابِعَةِ وَالرَّبِيعَ
 (٣) ٥:٤٥ ← الْخَامِسَةِ وَالرَّبِيعَ
 (٤) ١٠:٣٠ ← التَّاسِعَةِ وَالثَّصِيفَ

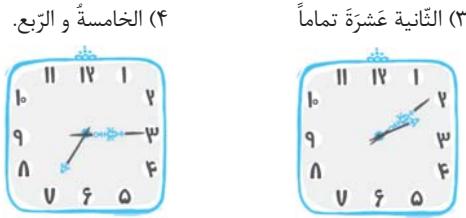
٤٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) الْخَامِسَةِ وَالرَّبِيعَ!
 (٢) الثَّامِنَةِ وَالنَّصْفِ!
 (٣) الْحَادِيَةِ عَشَرَةِ إِلَّا رِبْعًا!
 (٤) التَّاسِعَةِ تَمَامًا!

٤٨- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي السَّاعَةِ:

- (١) الْحَادِيَةِ عَشَرَةِ إِلَّا عَشَرَ دَقَائِقَ
 (٢) السَّادِسَةِ إِلَّا رِبْعًا

- (١) ٨:٤٥ ← الثَّامِنَةِ وَالرَّبِيعَ.
 (٢) ٩:٣٠ ← التَّاسِعَةِ إِلَّا رِبْعًا.
 (٣) ٦:١٥ ← السَّابِعَةِ وَالنَّصْفِ.
 (٤) ٧:٥٠ ← السَّادِسَةِ إِلَّا عَشَرَ دَقَائِقَ.

٤٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي بَيَانِ السَّاعَةِ:

- (١) ٨:٤٥ ← الثَّامِنَةِ وَالرَّبِيعَ.
 (٢) ٩:٣٠ ← التَّاسِعَةِ إِلَّا رِبْعًا.
 (٣) ٤:٤٥ ← الْعَاشرَةِ وَالرَّبِيعَ ← ١٠:١٥
 (٤) ٦:١٥ ← الْعَاشرَةِ وَالرَّبِيعَ ← ٤:٤٥

٥٠- عَيْنُ الصَّحِيجِ فِي إِعْلَانِ السَّاعَةِ:

- (١) السَّادِسَةِ وَالنَّصْفِ ← ٩:١٠ ← الْتَّاسِعَةِ إِلَّا عَشَرَ دَقَائِقَ
 (٢) ٧:٣٠ ← الْرَّابِعَةِ إِلَّا رِبْعًا ← ٤:٤٥ ← الْعَاشرَةِ وَالرَّبِيعَ ← ١٠:١٥

٥١- عَيْنُ الصَّحِيجِ عَمَّا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ: «خَرَجْنَا مِنَ الْجَامِعَةِ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ إِلَّا رِبْعًا قَبْلَ يَوْمَيْنَ».

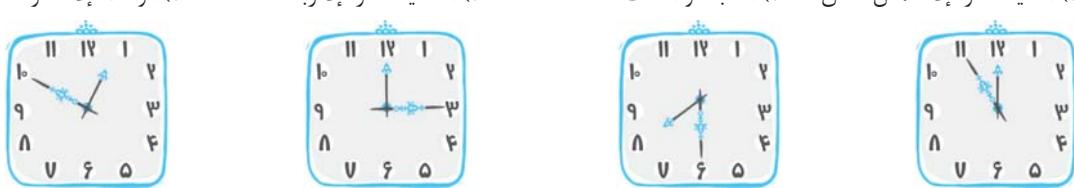
- (١) ٣:٤٥ ← ٢:٤٥ ← ٤:٤٥ ← ٧:٣٠ ← ١٠:١٥ ← ٢:٤٥ ← ٣

١:٤٥ (٤)

- (١) فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ تَمَامًا.
 (٢) الثَّامِنَةِ إِلَّا رِبْعًا.
 (٣) فِي السَّاعَةِ التَّاسِعَةِ وَالنَّصْفِ.
 (٤) السَّابِعَةِ وَالرَّبِيعَ.

٥٢- عَيْنُ الصَّحِيجِ عَمَّا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ: «جَلْسَةُ رُوز سَه شَنبَه سَاعَتُ هَشْتُ صَبَحْ بِرَگَزَارِ مِي شَودَ».

- (١) الثَّامِنَةِ إِلَّا رِبْعًا.
 (٢) السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ تَمَامًا.
 (٣) الْحَادِيَةِ عَشَرَةِ إِلَّا رِبْعًا.
 (٤) الْوَاحِدَةِ إِلَّا عَشَرَ دَقَائِقَ.

٥٤- عَيْنُ الصَّحِيجِ عَنِ السَّاعَةِ: «إِذَا كَانَتِ الْعَقْرِبَةُ عَلَى الثَّالِثَةِ وَالطَّوِيلَةُ عَلَى التَّاسِعَةِ يَعْنِي السَّاعَةِ .....».

- (١) الْثَّالِثَةِ إِلَّا رِبْعًا
 (٢) الْثَّالِثَةِ تَمَامًا
 (٣) الْتَّاسِعَةِ إِلَّا رِبْعًا
 (٤) التَّاسِعَةِ تَمَامًا!

٥٥- عَيْنُ الصَّحِيجِ لِلْفَرَاغِ: «تَشِيرُ السَّاعَةُ عَلَى ..... إِذَا كَانَتِ عَقْرِبَةُ السَّاعَةِ عَلَى الثَّالِثَةِ وَعَقْرِبَةُ الدَّقَائِقِ عَلَى السَّادِسَةِ!»

- (١) الْثَّالِثَةِ وَالنَّصْفِ ← ٣
 (٢) السَّادِسَةِ وَالرَّبِيعَ ← ٣
 (٣) الْثَّالِثَةِ تَمَامًا ← ٣
 (٤) السَّادِسَةِ تَمَامًا ← ٣

٥٦- عَيْنُ الصَّحِيجِ: «السَّاعَةُ الْآنِ التَّاسِعَةُ عَشَرَةِ تَمَامًا بِمَعْنَى أَنَّ .....»

- (١) الْعَقْرِبَةُ عَلَى عَدِ الْاثْنَيْ عَشَرِ وَالْعَقْرِبَةُ عَلَى عَدِ التِّسْعَةِ
 (٢) الْعَقْرِبَةُ عَلَى عَدِ الْاثْنَيْ عَشَرِ وَالْعَقْرِبَةُ عَلَى عَدِ الْاثْنَيْ عَشَرِ

- (٣) الْعَقْرِبَةُ عَلَى عَدِ الْاثْنَيْ عَشَرِ
 (٤) الْعَقْرِبَةُ عَلَى عَدِ الْاثْنَيْ عَشَرِ

٥٧- عَيْنُ الصَّحِيجِ لِلْفَرَاغِ: «... الْطَّفْلُ الصَّغِيرُ فِي أُسْرَةِ غَنِيَّةٍ بِأَدَبٍ وَاحْتِرَامٍ».

- (١) نَمِي ← ٣
 (٢) يَتَرَكُم ← ٣
 (٣) زَان ← ٣
 (٤) أَنْزَل ← ٣

٥٨- عَيْنُ عَبَارَةٍ مَا جَاءَ فِيهَا الجُمُعُ الْمَكْسُرُ:

- (١) لِهَذِهِ الْقَاعَاتِ الْمُمْلَوَّةِ مِنَ الْمَسَافِرِيْنَ أَبْوَابٌ كَبِيرَةٌ.
 (٢) كَانَتِ الْغَيْوَمُ الْمُتَرَكِمَةُ فِي السَّمَاءِ تَبَشَّرُنَا بِالْمَطَرِ الْكَثِيرِ.
 (٣) بِشَاشَةِ الْوَجْهِ مِنْ صَفَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَهُمْ بَعِيدُونَ مِنَ الْحَسَدِ.

٥٩- «طَالَقْتُ الْمَرْأَةَ دُعَاءَ الْفَرَجِ فِي ضُوءِ الْمِصْبَاحِ لِيَلًا». عَيْنُ مَضَادِهِ:

٤) شِرَاءٌ	٣) ذَاتٌ	٢) غَيْمٌ	١) ظُلْمَةٌ

٦٠- ما هو غير المناسب للفراغات:

٢) كُنَّا مُنْتَظِرِينَ فِي ..... لِرَؤْيَا الْحُجَّاجِ الْأَعْزَاءِ. (المطار)	١) الْأَمْ ..... الْأَمْ غُرْفَةُ الْإِسْتِقْبَالِ بِمَصَابِحِ مَلْوَنَةٍ. (زانة)
٤) الْقَمَرُ فِي أُولَى الشَّهْرِ هَلَالًا ثُمَّ يَكْبُرُ تَدْرِيجِيًّا. (نمى)	٣) ..... الصَّدِيقِينَ فِي الْمَكْتَبَةِ، يَضُرُّ بِالْتَّلَطُّمِ. (جوائز)

٦١- عَيْنُ مَا لَا يَنْاسِبُ تَوْضِيْحَهُ:

٤) جَزْءٌ مِنَ الشَّجَرِ: غُصْنٌ	٣) حَرَّةُ الشَّمْسِ: غَيْمٌ	٢) مِنَ الْأَحْجَارِ الْغَالِيَةِ: الدَّرَ	١) فَاكِهَةٌ بِاللَّوْنِ الْأَصْفَرِ: الْبِشْمِشٌ

ترجمة، تعریف و مفهوم

٦٢- «يَتَرَاقِمُ بَخَارُ الْمَاءِ فِي السَّمَاءِ وَيَتَشَكَّلُ مِنْهُ الْغَيْمُ الَّذِي يُعَدُّ مَنْشَأَ الْمَطَرِ!»:

١) بَخَارٌ آبٌ در آسمان مترافق می‌شود و از آن ابر تشکیل می‌گردد که منشأ باران بشمار می‌آید!	٢) این بخارهای مترافق آسمان هستند که ابر را تشکیل می‌دهند و همان منشأ باران بشمار می‌آید!
٣) از بخارهای آبی که در آسمان مترافق شده است ابرها به وجود می‌آیند و آن یک منشأ برای باران است!	٤) بخار آب در آسمان مترافق می‌شود و سبب به وجود آمدن ابرها در آسمان می‌گردد که منشأ باران است!

٦٣- «شُجَرَاتُ حَدِيقَتِنَا ذَاتٌ غَصُونَ نَضْرَةٌ لَأَنَّ اهْتَمَامَنَا بِشَوْؤْنَهَا كَثِيرٌ!»:

١) باغٌ مَا دَرْخَتَنِي دَارَدْ بَا شَاخَهَهَا بَاطِرَوَتْ زِيرَا بَهْ كَارَهَهَا آن بِسِيَارِ رسِيدَگِي شَدَهْ است!	٢) بَهْ خَاطِرِ رسِيدَگِي وْ تَوْجَهْ مَا بَهْ امُورِ باغٌ، دَرْخَتَنْ آن دَارَاهِ شَاخَهَهَا تَرْ وْ تَازَهَهَا شَدَهْ است!
٣) دَرْخَتَنْ باغٌ مَا دَارَاهِ طَرَافَتْ وْ تَرْ وْ تَازَهَيِّ هَسْتَنَدْ زِيرَا اهْتَمَامْ مَا بَهْ كَارَهَهَا آن زِيَادَهْ است!	٤) دَرْخَتَنْ باغٌ مَا دَارَاهِ شَاخَهَهَا تَرْ وْ تَازَهَيِّ سَيَرِ رسِيدَگِي مَا بَهْ كَارَهَهَا آن زِيَادَهْ است!

٦٤- «إِنَّ مِنْ عَبَادِ اللَّهِ مَنْ صَارُوا مَفَاتِيحَ لِأَبْوَابِ الْهُدَىٰ وَأَفْفَالًا لِأَبْوَابِ الْهَلَاكَةِ!»:

١) كَلِيدُ دَرَهَاهِي هَدَيَاتِ وْ قَفْلُ بَرَاهِي دَرَهَاهِي هَلَاكَتِ در مِيَانْ بَنَدَگَانْ خَدَاستِ!	٢) عَدَهَاهِي از بَنَدَگَانْ خَوبُ خَدا بَرَاهِي دَرَهَاهِي هَدَيَاتِ كَلِيدُ هَسْتَنَدِ وْ بَرَاهِي در هَلَاكَتِ قَفْلِ!
٣) در مِيَانْ بَنَدَگَانْ خَدا كَسَانِي هَسْتَنَدِ كَلِيدُ در هَدَيَاتِ هَسْتَنَدِ وْ حَالِ اِينِ كَهْ قَفْلِي بُودَهَاهِ بَرَاهِي در تَبَاهِي!	٤) از مِيَانْ بَنَدَگَانْ خَدا كَسَانِي هَسْتَنَدِ كَلِيدَهَاهِي بَرَاهِي هَدَيَاتِ گَرَدِيدِنَدِ وْ قَفْلَهَاهِي بَرَاهِي دَرَهَاهِي هَلَاكَتِ!

٦٥- «خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، إِنْ فِي ذَلِكَ لَا يَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ»:

١) الَّهُ آسَمَانُ وَ زَمِينُ رَاهِ بِحَقِّ أَفْرِيدَهِ است، قَطْعًا در آن آسَمَانُ وَ زَمِينُ بَرَاهِي مُؤْمِنَانِ نَشَانَهَاهِي هَسْتَ!	٢) خَداونَد آسَمَانُهَا وَ زَمِينُ رَاهِ بِحَقِّ خَلَقَ كَرَدَهِ است، هَمَانا در آن خَلَقَتِ آيَتِي است مُؤْمِنَانِ رَاهِ!
٣) أَفْرِيدَن آسَمَانُهَا وَ زَمِينُهَا از جَانِبِ خَداونَدِ است، هَمَانا در آن نَشَانَهَاهِي بَرَاهِي مُؤْمِنَينِ است!	٤) خَلَقَ كَرَدَن آسَمَانُ وَ زَمِينُهَا بِهَوْسِيلَهِ اللَّهِ مَيِّ باشَدِ، تَاهِ در آن آيَتِي باشَدِ مُؤْمِنَينِ رَاهِ!

٦٦- «اللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ»:

١) مَلْكُ آسَمَانُهَا وَ زَمِينُ از آن اللَّهِ است، هَرَكِسُ رَاهِ بَخَواهَدِ مُورَدِ غَفَرَانِ قَرَارِ مَيِّ دَهَدِ!	٢) از آنِ خَداونَدِ است مَلْكُ آسَمَانُ وَ زَمِينُ، كَسَيِ رَاهِكِهِ مَايِلِ باشَدِ غَفَرَانِ مَيِّ دَهَدِ وَ كَسَيِ رَاهِكِهِ نَخَواهَدِ عَذَابِ مَيِّ كِنَدِ!
٣) مَلْكُ آسَمَانُهَا وَ زَمِينُهَا بَرَاهِي خَداونَدِ است، مَيِّ آمَرَزَهِ آن رَاهِكِهِ خَوَاسِتَرِ آمَرَزَشِ است وَ عَذَابِ مَيِّ دَهَدِ آن رَاهِكِهِ بَخَواهَدِ!	٤) تَعلَقَ بِاللَّهِ دَارَدْ مَلْكُ آسَمَانُ وَ زَمِينُهَا، مُورَدِ آمَرَزَشِ قَرَارِ مَيِّ دَهَدِ آن رَاهِكِهِ مَايِلِ باشَدِ وَ عَذَابِ مَيِّ دَهَدِ آن رَاهِكِهِ بَخَواهَدِ!

٦٧- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظَّلَمَاتِ وَالنَّوْرَ»:

١) سَپَاسُ خَدَاهِي رَاهِكِهِ آسَمَانُهَا وَ زَمِينُ رَاهِ آفَرِيدِ وَ تَارِيَكِهَا وَ نُورُ رَاهِ قَرَارِ دَادِ.	٢) حَمْدُ وَ سَتَايِشُ از آن خَدَاهِي است كَهْ آسَمَانُ وَ زَمِينُ رَاهِ خَلَقَ كَرَدِ وَ تَارِيَكِيِ رَاهِ نُورُ قَرَارِ دَادِ.
٣) سَتَايِشُ، پَرَورِدَگَارِي رَاهِكِهِ آسَمَانُهَا وَ زَمِينُهَا رَاهِ آفَرِينَدِ وَ تَارِيَكِهَا وَ نُورُهَا رَاهِ قَرَارِ دَهَدِ.	٤) سَپَاسُ بَيْكَرَانِ، كَسَيِ رَاهِكِهِ خَدَاهِي است كَهْ آسَمَانُ وَ زَمِينُ رَاهِ آفَرِيدِ وَ تَارِيَكِيِ وَ نُورُ رَاهِ قَرَارِ دَادِهِ است.

۱۱ «المَكَبَّةُ» به معنای «کتابخانه» است در حالی که تعریف مقابله آن مربوط به کلاس درس یعنی «الصَّفَّ» یا دانشگاه یعنی «الجامعة» می‌باشد.

ترجمه گزینه‌ها:

۱) چین کشور بسیار بزرگی در شرق آسیا!

۲) کتابخانه استاد در آن تدریس می‌کند و دانشجویان از آن فارغ‌التحصیل می‌شوند!

۳) تیم (گروه) مجموعه‌ای از ورزشکاران یا گروهی از همکلاسی‌ها در کار.

۴) پیگیری ادامه دادن کار و استمرار بر آن.

۱۲ ۳. ترجمه گزینه‌ها:

۱) زمانی که در آسمان ابر سیاه را می‌بینیم که باران شروع خواهد شد.

۲) برگ درختان در فصل بهار به رنگ سبز ظاهر می‌شود.

۳) ما آسمان را به رنگ زرد می‌بینیم. (نادرست است)

۴) انار میوه‌ای است که آن را به رنگ قرمز می‌بینیم.

۵) واژه «حضرت» به معنای «سرسیز» است نه «خشکی»

معادل «خشکی» در عربی «البَرَّ» است.

ترجمه گزینه‌ها:

۱) دوستم را در سالن فرودگاه دیدم.

۲) پس زمین را به وسیله آن پس از غبارآلودگی سرسیز گردانید.

۳) این کشاورزان در روز زیر درخت خوابیدند.

۴) آشنایی میان میهمانان در روز شنبه بود.

۵) در این گزینه دو اسم متضاد «رُخیصَة: ارزان» و «الْعَالِيَة: گران» به

کار رفته است.

ترجمه گزینه‌ها:

۱) علی سمت چپ نشست و خدیجه کنار او نشست!

۲) مسافر، اتاق ارزانی میان اتاق‌های گران یافت!

۳) به کار بردن گوشی تلفن همراه در این محل، برای حاضران مُجاز است!

۴) پیش از شروع سال تحصیلی، معلم مرا دیدم.

۵) فعل‌های «رَقَدَ» و «نَامَ» هر دو به معنای «خوابید» و مترادف هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۶) هنالک: آن جا ≠ «هُنَّا: اینجا»

۷) تعیش: زندگی می‌کنی ≠ «تَمَوتُ: می‌میری»

۸) الراسب: مردود ≠ «النَّاجِح: مُوفَّق»

۹) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) الدُّنْيَا ≠ «الآخرة»

۲) کلیل ≠ «کثیر»

۳) الْأَرَوْل ≠ «الْأَفَاضِل»

۱۰ ۲. بررسی گزینه‌ها:

۱) لیل (شب) ≠ نَهَار (روز)

۲) الشَّمْس: خورشید و القَمَر: ماه با هم متضاد نیستند.

۳) القیام (برخاستن) ≠ القَعُود (نشستن)

۴) الظُّلُمات (تاریکی‌ها) ≠ النُّور (روشنایی)

درس اول پایه دهم

۱) «لسان صدق» یک اصطلاح است که به معنای «یاد نیک» است لذا نمی‌توانیم آن را به صورت جداگانه ترجمه کنیم «زبانِ راستی»!

۲) ترجمه کامل عبارت: «خداؤند زمین را پس از غبار آلودگی اش به وسیله باران سرسیز گردانید.»

۳) «الْعُصُون» جمع مکسر «عُصْنٌ» به معنای «شاخه» است. (شاخه‌ها) و «النَّضْرَة» به معنای «تروتازه» است.

۴) ترجمه عبارت: «ماه، سیاره (ستاره‌ای) است که گرد زمین می‌چرخد و روشنایی‌اش از خورشید است.»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) می‌چرخد ۲) زندگی می‌کند ۳) سوار می‌شود ۴) درو می‌کند

۵) ترجمه عبارت: «بادهای شدید وزید پس ..... سیاه در آسمان ظاهر شد.»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) ابری ۲) ماهی ۳) ستاره‌ای ۴) بارانی ترجمه عبارت: «بادهای شدید وزید پس تکه ابر سیاهی در آسمان ظاهر شد.»

دقت کنید که قبل از جای خالی فعل مؤنث «ظَهَرَتْ» به کار رفته است لذا فعل آن نباید مؤنث باشد. در میان گزینه‌ها فقط «عَيْمَة» مؤنث است.

۶) «جَذْوَة» به معنای «پاره آتش، آخرگ» و مترادف با «شَرَزة» است. «مُسْتَعِرَّة» به معنای «درخشنان، فروزان» است.

۷) واژه «تعارف» معادل «آشنایی، شناختن» است، همچنین واژه رُمَان به معنای «انار» می‌باشد.

دقت کنید که به دلیل نزدیکی حروف و کلمات میان زبان‌های فارسی و عربی، ممکن است در ترجمه برخی واژگان اشتباه کنیم. «تعارف» در فارسی به معنای «رودریاستی» است نه در عربی. همچنین «رُمَان» در

فارسی به معنای «داستان بلند» است نه در عربی! «.....از سنگ‌های زیبای گران قیمت که دارای رنگ سفید است.»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) پیراهن زنانه ۲) آسمان ۳) مرواریدها ۴) پاره آتش فعل «لَا تَذَلُّوا» یک فعل نهی است که برای صیغه جمع مذکور به کار رفته است. لذا به معنای «وارد نشوید» است.

«أَبْوَاب» نیز جمع مکسر «باب» است به معنای «در.»

ترجمه عبارت: «[تنها] از یک در وارد نشود بلکه از درهای جداگانه‌ای وارد شوید.»

۱۰ «از ستاره‌های زیبایی که شبانه در آسمان ظاهر می‌شود.» این تعریف با کلمه «الشَّمَال» که به معنی «مجسمه» است تناسب ندارد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) غذایی که آن را در صبح می‌خوریم: صباحان

۲) بخار متراکمی در آسمان که باران از آن نازل می‌شود: ابر

۴) از لباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف: پیراهن زنانه

۱۸ «لِمَنْ»: مال چه کسی است؟ برای سؤال از مالکیت است و در جواب آن باید «إِلٰهٌ...» باید.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) او مدیر مدرسه است.
- (۲) تو کیف را خریدی.
- (۳) برای معلم شیمی است.
- (۴) ببخشید عزیزم، این نزد توست.

۱۹ **۲۶** ترجمه عنوان سؤال: «ببخشید، تو اهل کجایی؟» پاسخ: این سؤال باید با «أَنَا» شروع شود.

۲۷ **۲۷** ترجمه عبارت: گردشگر خواست که برای صبحانه در این هتل نان و پنیر بخورد.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) چه کسی خوردن نان را خواست؟
- (۲) گردشگر در کجا خواست که نان و پنیر بخورد؟
- (۳) گردشگر چه چیزی خواست؟
- (۴) چرا گردشگر، نان و پنیر می‌خورد؟

۲۸ **۲۸** ترجمه عبارت: «او از یاران پیامبر است و اصالت او از اصفهان است.»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) او کیست؟
- (۲) آیا سلمان فارسی را می‌شناسی؟
- (۳) سلمان فارسی اهل کجاست؟
- (۴) آیا اطلاعاتی در مورد طاق کسری داری؟

۲۹ **۲۹** ترجمه عبارت: «صبحانه از ساعت هفت تا ساعت نه است و

چای و نان و پنیر است.»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) ساعت کار شما چگونه است؟
- (۲) غذای صبحانه چیست؟
- (۳) زمان صبحانه چه وقتی است؟
- (۴) تا چه زمانی می‌توانیم صبحانه بخوریم؟

۳۰ **۳۰** ترجمه عبارت: «از طریق اینترنت بلیطی به قیمت بیست و پنج ریال خریدم.»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) مبلغ بلیط چه قدر است؟
- (۲) چگونه بلیط خریدی؟
- (۳) از طریق اینترنت چه چیزی خریدی؟
- (۴) چرا بلیط خریدی؟

۳۱ **۳۱** ترجمه عنوان سؤال: «آیا جنابالی از کشور عراق هستی؟»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) نه، من از کوبت هستم.
- (۲) بله، برای بار دوم به عراق آدم.
- (۳) نه، من ایرانی هستم.
- (۴) بله، من از شهر «نجف» در عراق هستم.

۱۸ **۴** «لَيْئِمْ» به معنای «ابر» است در حالی که عبارت این گزینه بیانگر «البِرْ: رعد و برق» است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) دانشگاه: محلی برای آموزش عالی پس از مدرسه.
- (۲) پیاده‌رو: محلی با خطوطی مشخص برای عبور کردن مردم.
- (۳) پاره آتش: قطعه‌ای از آتش.
- (۴) ابر: برقی که به همراه رعد از آسمان نازل می‌شود.

۱۹ **۱۹** دو اسم «ضباء» و «النور» متراffاند. در گزینه‌های دیگر هیچ متراffی یافت نمی‌شود.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) از نور خورشید استفاده کردیم و این نور برای ما مفید است.
- (۲) خداوند برای آفریدگان نعمت‌های زیادی را پدید آورده است.
- (۳) این میوه‌های لذید برای خوردن مناسب اند.
- (۴) ستاره‌های متعددی را در آسمان، شبانه مشاهده کردیم.

۲۰ **۲۰** در گزینه ۲ «رَقَدَ» و «نَامَ» متراffاند و به معنای «خوابید» می‌باشند. هم‌چنین «صَبَاحًاً: صبح» و «لَيْلًاً: شب» متراffاند.

در گزینه ۳ «الصَّعْيَة: سخت» و «سَهْلَةً: آسان» متراffاند. در گزینه ۴ «سَتَرَ» و «كَتَمَ» متراffاند و به معنای «پنهان کرد» می‌باشند.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) چوب‌های خانه، به دو رنگ قرمز و سفید بود و برای خواب مناسب نبود.
- (۲) پسر، در ساعت هشت صباح خوابید و پدر در ساعت نه شب خوابید.
- (۳) این تکالیف سخت برای آن دانش‌آموز نمونه، بسیار آسان می‌شود.
- (۴) شکارچیان، آن چاه را با برگ‌های زیادی مخفی کردند و هم‌چنین با شاخه‌ها آن را پنهان نمودند.

۲۱ **۲۱** «المِشْمِشُ»: زردآلو

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) چاه: مردم برای به دست آوردن آب، آن را در زمین حفر می‌کنند.
- (۲) دود: نتیجه سوختن چوب و غیر از آن.
- (۳) مردود: دانش‌آموزی که در امتحانات نهایی اش موفق نمی‌شود.
- (۴) زردآلو: میوه‌ای به رنگ آبی در زمستان.

۲۲ **۲۲** در پاسخ «هَلْ» و «أَ» از «تَعْمَ» یا «لَا» استفاده می‌کنیم. ترجمه صورت تست: «آیا تاکنون به ایران مسافرت کرده‌ای؟» پاسخ: «نه، متأسفانه»

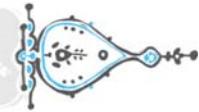
۲۳ **۲۳** در صورت تست، جمله «أَنَا مِنْ مَصْرٍ: من اهل مصر هستم» آمده است. پس سؤال در مورد اهل کدام کشور یا شهر بودن می‌باشد که عبارت است از «من أَنْأَى أَنْتِ»

۲۴ **۲۴** در صورت تست پرسیده شده است: «در هر فصل چندماه وجود دارد؟» ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) سه
- (۲) چهار
- (۳) دوازده
- (۴) شش

۲۵ **۲۵** ترجمه عنوان سؤال: «این کیفی که روی میز است مال کیست؟»

- ۲) الأمر یک جمع مکسر
۳) الطّلاب، أفرقة، الأبحاث سه جمع مکسر
۴) الأعمال، الفرائض دو جمع مکسر
٣٤ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) الشّوارع «جمع مکسر الشّارع: خیابان» است و «المسافرون» جمع سالم
«المسافر» می‌باشد؛ «منتظرین» جمع سالم «منتظر» است.
۲) مساجد جمع مکسر مسجد است. / البنت جمع مکسر بنت است.
۳) الطّالبون و الطّالبات جمع سالم مذکور و مؤنثاند و اللوازم جمع
مکسر اللازم ضروری است.
۴) الزّارعون جمع سالم الزّارع: کشاورز است. / تعبون جمع مذکور سالم
تعب است.

- ۲۵ در شکل، ساعت ۹:۴۵ دقیقه را نشان داده است. برای بیان
ساعت‌های داری ۴۵ دقیقه ابتدا ساعت کامل بعدی را می‌آوریم سپس یک
ربع از آن کم می‌کنیم پس برای این ساعت ابتدا «العاشرة» را می‌آوریم و پس
از آن «إلا رُبْعًا». ۲۶ «الساعة العاشرة إلا رُبْعًا»

٣٦ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) التّاسعة إلا رُبْعًا
۲) السادسة إلا رُبْعًا
۳) العاشرة و النّصف.
٤) العاشرة تمامًا

٣٧ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) السادسة و الرّبع
۲) السادسة و النّصف
۳) السابعة تمامًا
۴) السابعة و الرّبع

٤٨ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) الحادية عشرة و عشر دقائق
۲) الثانية و عشر دقائق
۳) السابعة و الرّبع
۴) السابعة و الرّبيع

٤٩ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) التّاسعة إلا رُبْعًا
۲) السادسة إلا رُبْعًا
۳) السابعة إلا عشر دقائق!
۴) السابعة إلا رُبْعًا!

٥٠ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) السابعة و النّصف!
۲) الخامسة إلا رُبْعًا!
۳) السابعة عشر دقائق!
۴) السابعة و عشر دقائق!

٥١ «الساعة الثانية إلا رُبْعًا» یعنی ساعت ۱:۴۵^۱

- ٥٢ برای بیان ساعت کامل از عبارت «تمامًا» استفاده می‌کنیم.
۱) ساعت هشت: الساعة الخامسة تمامًا.

٥٣ ساعت در این گزینه دوازده و رُبْع است یعنی «الثانية عشرة و الرّبع».

- ٥٤ ترجمه عنوان سؤال: «هنگامی که عقربه کوچک روی عدد ۳ و
عقربه بزرگ روی عدد ۹ است. یعنی ساعت ۲:۴۵ است. (الثالثة إلا رُبْعًا).

٣٢ ترجمه عنوان سؤال: «آیا اطّلاعاتی از طاق کسری داری؟ بله .....»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) آن یکی از قصرهای پادشاهان ساسانی پیش از اسلام است.

۲) دو شاعر بزرگ، دو قصیده به هنگام مشاهده ایوان کسری سروند.

۳) در این مکان، مقبره سلمان فارسی بود.

۴) مسافت از بغداد تا مدائن، سی و هفت کیلومتر است.

٣٣ ترجمه عنوان سؤال: «..... مرد در تمیز کردن جنگل‌های

پر از آشغال شرکت کردند؟»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) چگونه؟ ۲) برای چه کسی؟ ۳) چند ۴) چه زمانی

٣٤ ترجمه عنوان سؤال: «جوابی را مشخص کن که همه کلمات آن
اسم استفهام باشد.»

در گزینه ۳: ما (چه چیزی؟) - لمن (برای چه کسی؟) - متی (چه زمانی؟) - چیق
چگونه) - این (کجا؟) همه کلمات اسم استفهام هستند.

٣٥ ترجمه عنوان سؤال: «..... صباحهات را می‌خوری؟ در

ساعت شش و چهل و پنج دقیقه.»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) کجا ۲) چه وقت ۳) چگونه ۴) چه چیز

٣٦ در این گزینه صورت سؤال «لماذا: چرا؟» است و در پاسخ باید دلیل
انجام کار بیان شود. «نعم: به» و «لا: نه» همیشه در جواب «هل / أ / آیا» می‌آید.

٣٧ در گزینه ۱ «أشعة» و «إخوة» جمع مکسرند که به دلیل مذکور
بودن شکل مفردشان یعنی «شاع» و «أخ» مذکور محسوب می‌شوند.

در گزینه ۲ «إخوان» و «ذئاب» جمع تکسیر (مکسر) برای اسمی «أخ» و
«ذئب» هستند و «جالسين» جمع سالم است.

در گزینه ۳ هر سه کلمه جمع تکسیر (مکسر) هستند که مفردشان به ترتیب
«مسکین، عُصْن، سفینة» می‌باشد.

٣٨ «مراجعة» به معنای «مرور» درس‌های است.

ترجمه عنوان سؤال: «هنگام شروع سال تحصیلی جدید، مرور درس‌های
سال گذشته بر ما لازم است.»

٣٩ «الفَطْوَر»: صباحه، الغَدَاء: ناهار، العشاء: شام

٤٠ ترجمه عبارت: «زنگ کلاخ، مشکی است و زنگ ابر سفید است و
زنگ دریا آبی است و زنگ موز زرد است و زنگ درخت سبز است.»

٤١ «ضع = إجْعَل = قرار بدء»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) البالغ = الكامل = کامل

۳) مجتهد = مُجَدّد = کوشش

۴) أَرَادُل (فرومایگان) ≠ أَفَاضِل (سایستگان)

٤٢ مفرد جمع تکسیر «ألوان: زنگ‌ها» کلمه «لون» می‌باشد.

٤٣ بررسی گزینه‌ها:

۱) الشّعاء، أَشْعَار دو جمع مکسر

۶۵ «السماءات» جمع است و به صورت «آسمان‌ها» ترجمه می‌شود.
 (ردگزینه ۱ و ۴) / «الأرض» مفرد است و به صورت «زمین» ترجمه می‌شود.
 (ردگزینه ۳ و ۴) / عبارت «بالحق» باید در ترجمه معادل داشته باشد. (ردگزینه ۳ و ۴) / ترجمه فعل به صورت اسم نادرست است. پس «خَلَقَ: آفرید، آفریده است». (ردگزینه ۳ و ۴)

۶۶ «السماءات» جمع است و فقط به صورت «آسمان‌ها» صحیح است (ردگزینه ۲ و ۴) / «الأرض» مفرد است و فقط به صورت «زمین» صحیح است. (ردگزینه ۳ و ۴) / «يَسِّعُ: بخواهد» (ردگزینه ۲ و ۳ و ۴)

۶۷ «السماءات» جمع است و به صورت «آسمان‌ها» صحیح است. (ردگزینه ۲ و ۴) / «الأرض» مفرد است و به صورت «زمین» صحیح است. (ردگزینه ۳) / «خَلَقَ: آفرید» فعل ماضی است و ترجمه آن به صورت مضارع (می‌آفریند) نادرست است. (ردگزینه ۳) / «الظَّلَمَاتُ: تاریکی‌ها» جمع است و ترجمه آن به صورت مفرد نادرست است. (ردگزینه ۲ و ۴) / «نُورٌ» مفرد است و ترجمه آن به صورت جمع نادرست است. (ردگزینه ۳)

ردگزینه ۲: لفظ، «برای» نادرست است.

۶۸ هر جا اسم اشاره آمده باشد و اسم پس از آن «ال» داشته باشد، باید اسم اشاره را مفرد ترجمه کنیم و اسم بعدی را مطابق تعداد خودش بیاوریم. در حقیقت اسم اشاره و اسم بعدی، تشکیل یک گروه اسمی می‌دهند. پس «هُوَلَاءُ الْعَمَالٌ: این کارگران» (ردگزینه ۳ و ۴) / «أَوْصَلُوا» فعل ماضی و به معنای «رساندند، رسانده‌اند». (ردگزینه ۱ و ۳) / «البَضَاعُ: کالاهَا» جمع است. (ردگزینه ۳) / واژه «بِزَرْگٌ» و حرف «و» در گزینه ۱ هیچ معادلی در جمله عربی ندارد. (ردگزینه ۱) / «الْفَلْدَقُ: هتل» مفرد است. (ردگزینه ۱) / «أَيْ: هیچ، کدام» در گزینه ۱ و ۳ هیچ معادلی ندارد. (ردگزینه ۱ و ۳) / «صَغْطٌ: به معنای «فسار» است نه خستگی. (ردگزینه ۱ و ۳)

۶۹ «تَعَارَفَتْ: آشنا شدند، شناختند» و فعل ماضی است. (ردگزینه ۱ و ۴) / «هَاتَانِ الْمَرْأَاتِ: این دو خانم (زن)» (ردگزینه ۲) / «فَ: پس» (ردگزینه ۱ و ۲ و ۴) / «قَامَتَا: اقدام کردند، پرداختند» فعل ماضی است. (ردگزینه ۴) واژه‌های «نیز»، «جَدِّي» و «شروع» در گزینه‌ها هیچ معادلی در جمله عربی ندارد. (ردگزینه ۱ و ۲ و ۴)

۷۰ «سُوْفَ يَسْتَلِمُ» فعل مستقبل (اینده) است که به صورت «دریافت خواهد کرد» ترجمه می‌شود و چون فاعل آن جمع است (اللاعبون) به صورت «دریافت خواهند کرد» می‌آید. (ردگزینه ۱ و ۲ و ۴)

نکته دقت کنید که هرگاه فعلی با «سَ، سُوفَ، لَنْ» باید حتماً در

گزینه صحیح، «خواه» باید دیده شود!

«حقائب: چمدان‌ها، ساک‌ها» جمع مكسر است. (ردگزینه ۱) / «ضمیر «هم» در «حقائبهم» باید به صورت «چمدان‌های خود، چمدان‌هایشان» ترجمه

شود. (ردگزینه ۱ و ۴)

«مَحْرَنِ الْبَضَاعُ: انبار کالاهَا» (ردگزینه ۱)

«السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلَّا رِبْعًا: ساعت هشت و چهل و پنج دقیقه یا همان ساعت

یک ریع به نه» (ردگزینه ۱ و ۲ و ۴)

۵۵ ترجمه صورت تست: «ساعت به ..... اشاره می‌کند هنگامی که عقربه‌های ساعت روی عدد سه و عقربه دقیقه‌ها روی عدد شش است. این توضیح برای ساعت ۳:۳۰ است. (الثالثةُ و النصف)

۵۶ ترجمه عنوان سؤال: «ساعت هم‌اکنون دوازده است به این معنی است که .....»

ترجمه گزینه (۲): «عقربه بزرگ و عقربه کوچک روی عدد دوازده است.»

۵۷ ترجمه عنوان سؤال: «کودک خردسال در یک خانواده ثروتمند با ادب و احترام .... .»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) رشد کرد (۲) متراکم می‌شود. (۳) زینت داد. (۴) فرو فرستاد

۵۸ «المؤمنين، بعيدون» جمع مذکر سالم و مفرد آن‌ها به ترتیب «المؤمن، بعيد» است. / «صفات» نیز جمع مؤنث سالم «صفة» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «أَبْوَابٌ» جمع مكسر «باب» (۲) «الْغَيْوَمُ» جمع مكسر «غَيْمٌ»

(۴) «الْأَوْرَاقُ» جمع مكسر «وَرَقٌ» (۵) «مَوْءَعٌ» به معنای «نور، روشنایی» است و مضاد آن کلمه «ظُلْمَةٌ» به معنای «تاریکی» است.

۶۰ بروزی گزینه‌ها:

(۱) مادر اتاق پذیرایی را با چراغ‌هایی رنگی. (زینت داد)

(۲) بودیم منظر در ..... برای دیدن حاجیان گرامی. (فرویدگاه)

(۳) دو دوست در کتابخانه، به نظم ضرر می‌رساند. (گفتگو)

(۴) ماه در اول ماه به شکل هلال و سپس به صورت تدریجی بزرگ می‌شود. (رشد یافته) («يَظْهَرُ: ظاهر می‌شود» مناسب جای خالی است).

بررسی گزینه‌ها:

(۱) میوه‌ای به رنگ زرد (۲) زرد آلو

(۲) از سنگ‌های گران قیمت (۳) مروارید

(۳) گرمای خورشید (۴) ابر

(۴) بخشی از درخت (۵) ساخه

۶۲ يتراکم: متراکم می‌شود (ردگزینه ۲ و ۳) / بخار الماء: بخار آب

(ردگزینه ۲ و ۳) / في السماء: در آسمان (ردگزینه ۲) / یتشکل: تشکیل می‌گردد (رد سایر گزینه‌ها) / منه: از آن (رد سایر گزینه‌ها) / الغَيْم: ابر (ردگزینه ۳ و ۴) / يَعْدُ: به شمار می‌آید (رد سایر گزینه‌ها)

۶۳ شجرات حديقتنا: درختان باغ ما (ردگزینه ۱ و ۲) / ذات غصون

نَسِرَة: دارای شاخه‌های تر و تازه (ردگزینه ۱ و ۳) / اهتماماً: اهتمام ماء، رسیدگی ماء (ردگزینه ۱ و ۲)

۶۴ حرف جز «مِن» به صورت «در» ترجمه شده است. (ردگزینه ۱ و ۳) / «مَنْ: كسانی، كسى» در گزینه ۱ و ۲ ترجمه نشده است / جمع مكسر «مَفَاتِيحٌ: كليدها» به صورت مفرد ترجمه شده است. (ردگزینه ۱ و ۲ و ۳) / جمع مكسر «أَبْوَابٌ» درها «به صورت مفرد ترجمه شده است» (ردگزینه ۳)، جمع مكسر

«أَقْفَالٌ: قفل‌ها» به صورت مفرد ترجمه شده است (ردگزینه ۱ و ۲ و ۳)

